

Warszawa, dnia 30 stycznia 2026 r.

Poz. 5

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 28 stycznia 2026 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2026

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego na okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, filmowania, fotografowania a także w celach zarobkowych oraz

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 995).

maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU I ŚRODOWISKA

Paulina Hennig-Kłoska

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
 I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH
 SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, położonych w jego obszarze, o charakterze inwestycyjnym, w szczególności lokalizacja nowej zabudowy lub nieinwestycyjnym, w tym budowa ogrodzeń, lokalizacja składowisk odpadów, przekształcanie rzeźby terenu i zmiana warunków wodnych lub introdukcja roślin inwazyjnych gatunków obcych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabywanie nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością. 2. Działania polegające w szczególności na uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych gmin, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. 3. Współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych i innych przedsięwzięć (obiektów lokalizowanych w ramach zgłoszenia budowlanego) na obszarze Parku w obszarach objętych ochroną krajobrazową, w tym działania promujące dobre praktyki i działania wynikające z zasady ostrożności
2	Obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i konserwacja zastawek, przetamowań i innych urządzeń spowalniających odpływ wód na ciekach wodnych w obszarze Parku. 2. Zasypywanie kluczowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Wprowadzanie drewna do cieków. 5. Nasadzenia drzew i krzewów na brzegach cieków. 6. Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w tym ograniczenie wykaszania roślinności w dnie cieków i na skarpach w głównych ciekach w Parku. 7. Niedopuszczanie do wrywania roślinności korzeniowej, odmulania i pogłębiania kanałów oraz usuwania przeszkód w szczególności tam bobrowych w głównych ciekach w Parku. 8. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach Parku, polegająca w szczególności na współdziałaniu w realizacji projektów, prowadzeniu wzajemnych konsultacji, wymianie informacji lub utrzymywaniu bieżących kontaktów roboczych
3	Przebywanie osób w miejscach nieudostępionych	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez:

		<ol style="list-style-type: none"> 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej; 2) oznakowanie granicy zewnętrznej Parku; 3) zaprojektowanie, wytyczenie nowych, konserwację i modernizację szlaków pieszych i rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych, rekreacyjnych i spacerowych, polegające w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu i odnawianiu oznakowania oraz uzupełnianiu, czyszczeniu i impregnacji infrastruktury towarzyszącej; 4) korektę przebiegu szlaków pieszych i rowerowych; 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 6) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej oraz zaprojektowanie i wykonanie infrastruktury towarzyszącej; 7) konserwację szlabanów metalowych oraz instalowanie nowych, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na obszary chronione 8) budowę barier i zapór, w miejscach niedostępniach, w szczególności u podnóża wydm; 9) ustawianie tablic informacyjnych, w szczególności edukacyjnych lub ostrzegawczych, z mapami turystycznymi, regulaminem, tablic i znaków z piktogramami; 10) modernizację i tworzenie atrakcyjnego dla użytkowników zagospodarowania turystycznego służącego kanalizacji ruchu turystycznego i ograniczeniu antropopresji na cenne ekosystemy
4	Występowanie pożarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie pasów przeciwpożarowych typu A i B. 2. Utrzymanie baz sprzętu do gaszenia pożarów lasów. 3. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 4. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 5. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 6. Zapewnienie i utrzymanie źródeł wody do celów przeciwpożarowych, w tym hydrantów zewnętrznych oraz punktów czerpania wody przy zbiornikach i na ciekach wodnych. 7. Remont lub wymiana słupów, tablic informacyjnych, ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 8. Gaszenie pożarów i dozorowanie pożarysk. 9. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 10. Obserwacja terenów leśnych. 11. Prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych służb terenowych, kierowców ciągników oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym. 12. Nabywanie i utrzymywanie sprzętu infrastruktury przeciwpożarowej, w tym systemu łączności radiotelefonicznej oraz sprzętu przeciwpożarowego, w tym samochodów patrolowo-gaśniczych, ciągników do wyorywania pasów przeciwpożarowych oraz modułów gaśniczych. 13. Wprowadzanie zakazu wstępu do lasu w okresie najwyższego zagrożenia pożarowego. 14. Usuwanie innego miejscowego zagrożenia we współpracy ze służbami, szczególnie z Państwową Strażą Pożarną. 15. Edukacja społeczeństwa

5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki drzew i krzewów obcego pochodzenia, zagrażające ustępującym gatunkom rodzimym, w tym rzadkim i zagrożonym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi lub biologicznymi w przypadku gatunków najbardziej ekspansywnych, w szczególności czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>)
6	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem, skutkująca degeneracją siedliska, w tym gleb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 4. Utrzymywanie prawidłowej struktury zbiorowiska leśnego. 5. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 6. Odnowienie lasu w drodze siewu naturalnego lub sztucznego, lub sadzenia. 7. Przebudowa drzewostanów. 8. Wykonywanie poprawek i uzupełnień w uprawach i młodnikach. 9. Porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia. 10. Wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem
7	Zanieczyszczenie wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, w szczególności przez uzgadnianie planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 2. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. 3. Wprowadzanie do wód na obszarze Parku ścieków oczyszczonych pochodzących z gminnych oczyszczalni ścieków komunalnych, o parametrach nie gorszych niż: <ol style="list-style-type: none"> 1) BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej; 2) zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej; 3) ChZT cr (mg/l) 70 i poniżej; 4) azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej; 5) azot amonowy (mg N_{NH4}/l) 3 i poniżej 6) azot azotanowy (N_{NO3}/l) 7 i poniżej; 7) azot azotynowy (N_{NO2}/l) 0,03 i poniżej; 8) fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej; 9) siarczany 200 (mg SO₄/l) i poniżej; 10) chlorki 300 (mg Cl/l) i poniżej. 4. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (przy braku kanalizacji), uzgadnianie planów ogólnych gmin lub miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego. 5. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód gruntowych

		<p>6. Działania na rzecz wymiany lub budowy szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe odprowadzanych z budynków będących własnością Parku, lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej.</p> <p>7. Współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli stanu wód pościekowych pochodzących z oczyszczalni ścieków komunalnych odprowadzanych do wód na obszarze Parku.</p> <p>8. Wprowadzenie zakazu nawożenia nawozami mineralnymi oraz naturalnymi: upraw, łąk, pastwisk</p>
8	Zanieczyszczenie powietrza	<p>1. Termomodernizacja budynków Parku.</p> <p>2. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków Parku oraz działania na rzecz wykonania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością Parku.</p> <p>3. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach Parku oraz działania na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach niebędących własnością Parku.</p> <p>4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku w budynkach będących własnością Parku oraz działania na rzecz modernizacji lub wymiany kotłów w budynkach niebędących własnością Parku</p>
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<p>1. Selektywna zbiórka, segregacja i wywóz odpadów.</p> <p>2. Likwidacja starych składowisk odpadów.</p> <p>3. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja.</p> <p>4. Rekultywacja terenów zdegradowanych</p>
10	Zagrożenia zdrowotności i żywotności drzewostanów, przez masowe wystąpienie szkodliwych owadów	<p>1. Prognozowanie – obserwacja rozwoju szkodliwych owadów przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykładanie pułapek feromonowych; 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. <p>2. Ograniczanie liczebności foliofagów przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących; 2) usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych; 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni; 4) korowanie surowca drzewnego; 5) chwytanie owadów w pułapki
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez szkodliwe owady i pasożytnicze grzyby uszkadzające siewy i sadzonki	<p>1. Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie.</p> <p>2. Mechaniczne, chemiczne lub biologiczne zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce</p>
12	Szkody powodowane przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz uprawach rolnych	<p>1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń, budowę nowych ogrodzeń oraz stosowanie repelentów i osłon.</p> <p>2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów.</p> <p>3. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą wiekową i przestrzenną populacji zwierząt w ramach odstrzałów redukcyjnych zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach leśnych i uprawach rolniczych.</p>

		4. Prowadzenie nocnych dyżurów w celu płoszenia żerującej na uprawach rolnych zwierzyny, w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia
13	Zarastanie przez drzewa i krzewy zbiorowisk nieleśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych i wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie, przerzedzanie drzewostanu oraz eliminacja podrostu i podszytu. 3. Propagowanie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych dla danego typu siedliska stosunków wodnych, z jakimi związane są te gatunki. 2. Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 3. Ochrona gatunków zagrożonych <i>in situ</i>, w szczególności (monitoring oraz ewentualne zastosowanie zabiegów ochrony czynnej, w tym koszenia i odkraczania terenów otwartych, grodzenia miejsc występowania i zabezpieczania ich przed erozją gleby) oraz <i>ex situ</i>, w tym (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku), zasilanie populacji i restytucja wybranych gatunków (przez wysiew i dosadzanie)
15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie różnorodności powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Odtwarzanie i tworzenie nowych siedlisk dla gatunków ziemnowodnych (oczka wodne). 3. Odtwarzanie i utrzymywanie siedlisk półnaturalnych
16	Rozprzestrzenianie się obcych, zwłaszcza inwazyjnych gatunków roślin zielnych i drzewiastych w ekosystemach leśnych i nieleśnych	Usuwanie lub ograniczenie występowania gatunków obcych, zwłaszcza inwazyjnych, m.in.: czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), rdestowców (<i>Reynoutria spp.</i>), winobluszczu (<i>Partenocissus spp.</i>), nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>), nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>), niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>) i erechtitesa jastrzębcolistnego (<i>Erechtites hieraciifolia</i>) przez wrywanie, wycinanie lub wykopywanie oraz przez dwukrotne koszenie fragmentów łąk z ekspansją inwazyjnych nawłoci
17	Rozprzestrzenianie się zwierząt gatunków obcych	Eliminacja gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych, w szczególności: wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) oraz daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)
18	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reintrodukcja lub restytucja wybranych gatunków zwierząt, które dawniej występowały na obszarze Parku. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów (<i>Bison bonasus</i>).

		<p>4. Ograniczanie liczebności (przez wykonywanie odstrzałów redukcyjnych), gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych.</p> <p>5. Pogłębianie i odładzanie wodopojów</p>
19	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	<p>1. Patrolowanie obszaru Parku przez pracowników Służby Parku Narodowego, w tym Straż Parku – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze Parku, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków.</p> <p>2. Współpraca z Policją</p>
20	Nieszczęśliwe zdarzenia drogowe, którym ulegają zwierzęta	<p>1. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie właściwego oznakowania dróg przecinających korytarze ekologiczne.</p> <p>2. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie właściwego oczyszczania poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegających zwierząt</p>
21	Zagrożenie wścieklizną	<p>1. Odstrzały redukcyjne lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), oraz eliminacja szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539).</p> <p>2. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie monitorowania występowania wścieklizny oraz szczepień zwierząt przeciwko wściekliznie</p>
22	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	<p>1. Przeglądy i ewidencjonowanie obiektów budownictwa i architektury o wartościach zabytkowych.</p> <p>2. Prace konserwatorskie, renowacyjne i rewaloryzacyjne, remonty konserwatorskie.</p> <p>3. Opracowanie dokumentacji projektowych.</p> <p>4. Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego przez wpis do odpowiedniego rejestru lub ewidencji zabytków</p>
23	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	<p>1. Formowanie koron przydrożnych drzew przez przycinanie gałęzi (ogławianie) oraz sadzenie nowych zadrzewień.</p> <p>2. Przeciwdziałanie wprowadzaniu nowej zabudowy na działkach wcześniej niezabudowanych, w ramach uzgadniania: decyzji o warunkach zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin</p>
24	Antropogenna erozja gleb na wydmach	<p>1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na nieuprawnione przebywanie osób w tych miejscach.</p> <p>2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwoerozyjnych</p>
25	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniającego szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	<p>1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, w tym wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych) oraz w wyniku zdarzeń losowych – katastrof ekologicznych, w szczególności pożaru, wiatrolomu lub wymoknięcia.</p> <p>2. Pozostawienie drewna drzew wycinanych podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych</p>
26	Niekontrolowana działalność ludzka powodująca niszczenie infrastruktury Parku, przez samowolne przekopywanie dróg, rowów, grobli lub trytyw, zmierzające do przyspieszenia	<p>1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną polegająca, w szczególności na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, inicjowaniu działań zmierzających do ochrony wód oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań.</p> <p>2. Współpraca z gminami: Brochów, Czosnów, Izabelin, Leoncin, Leszno, Łomianki, Kampinos, Stare Babice i powiatami: nowodworskim, warszawskim–zachodnim, sochaczewskim, polegająca na wzajemnych</p>

	odpływu wód z podtapianych prywatnych posesji	konsultacjach proponowanych działań, inicjowaniu działań zmierzających do ochrony terenów prywatnych przed zalewaniem w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań. 3. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez bobra (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych (obszary, gdzie ze względu na działalność bobrów dochodzi do podtapiania pól uprawnych lub prywatnych zabudowań i generowania strat materialnych), przez wstawianie w tamy bobrów rur-przepustów, które pozwolą na piętrzenie wody, wyłącznie do określonego poziomu wody
27	Niszczenie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta, w szczególności przez zgryzanie i buchtowanie	1. Wzmacnianie populacji zagrożonych roślin. 2. Techniczne zabezpieczanie stanowisk roślin. 3. Ochrona roślin <i>ex situ</i>
28	Ostro zakończone ogrodzenia stanowiące zagrożenie dla zwierząt	Dostosowywanie istniejących ogrodzeń z ostrymi zakończeniami do obowiązujących przepisów, przez ich zabezpieczenie lub ścinanie

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód podziemnych	1. Nabywanie nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością. 2. Renaturyzacja stosunków wodnych przez spowalnianie odpływu w rowach i na głównych ciekach Parku
2	Pojawianie się: 1) nowych, gatunków obcych roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych gatunków obcych; 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu, w szczególności przez wyrywanie, wycinanie, odławianie lub odstrzał

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Presja urbanizacji na obszarze otuliny Parku, w tym zanieczyszczenie powietrza, gleb i wód	1. Działania na rzecz wprowadzania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin, postanowień ograniczających presję urbanizacyjną na obszarze otuliny Parku oraz uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy. 2. Współpraca ze społecznością lokalną oraz jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych, promowania dobrych praktyk oraz określania warunków działania zgodnie z zasadą ostrożności
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności	1. Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin,

	z dolinami Wisły, Bzury i Utraty oraz enklawami Parku, prowadzące do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt	<p>zapisów zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem oraz opiniowanie planowanych inwestycji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Niedopuszczanie do wprowadzenia nowej zabudowy w procesie uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy na obszarach korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinoska oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach ogólnych. 3. Współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych i innych przedsięwzięć, w tym promowanie dobrych praktyk oraz określanie warunków działania zgodnie z zasadą ostrożności. 4. Współpraca z samorządami w zakresie uchwalania uchwał krajobrazowych określających m.in. ograniczenia i warunki lokalizacji ogrodzeń umożliwiających bezpieczną migrację zwierząt
3	Stosowanie ogrodzeń pełnych oraz zakończonych ostrymi elementami, które stanowią zagrożenie dla zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja społeczeństwa, współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie dobrych praktyk dotyczących eliminacji zagrożeń dla zwierząt. 2. Współpraca z samorządami w zakresie uchwalania uchwał krajobrazowych określających, w szczególności ograniczenia i warunki lokalizacji ogrodzeń umożliwiających bezpieczną migrację zwierząt
4	Opanowywanie siedlisk przez inwazyjne gatunki obce zagrażające gatunkom rodzimym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców Parku i otuliny. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień
5	Obniżanie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ich zanieczyszczanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiniowanie działań mogących potencjalnie wpływać na zmiany stanów wód podziemnych i powierzchniowych, w tym inwestycji w zakresie budowy ujęć wód. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze Parku. 3. Przeciwdziałanie wprowadzaniu nowej zabudowy na terenach podmokłych w otulinie Parku przez uzgadnianie odpowiednich postanowień do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego. 4. Badanie stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych. 5. Współpraca z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, powiatami i gminami, na obszarze których położony jest Park i w jego sąsiedztwie oraz instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną, w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby przyrody Parku i społeczności lokalnych. 6. Działania na rzecz rozbudowy systemów kanalizacji sanitarnej (sieci kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków komunalnych) i systemów odprowadzania i retencjonowania wód opadowych

	<p>oraz systemów wodociągowych (rozdzielcza sieć wodociągowa, ujęcia wody, stacje uzdatniania), przez uzgadnianie planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>7. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej), przez wprowadzanie odpowiednich postanowień do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>8. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód.</p> <p>9. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozproszonej zabudowy na działkach powyżej 3000 m²; 2) terenów z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 m p.p.t.; 3) braku spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku Parku
--	---

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych w Parku i otulinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan i jakość wód, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) gminnych sieci wodociągowych; 2) sieci kanalizacyjnych. 2. Działania na rzecz rozbudowy systemów kanalizacji sanitarnej (sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków komunalnych), systemów odprowadzania i retencjonowania wód opadowych oraz systemów zaopatrzenia w wodę (rozdzielcza sieć wodociągowa, ujęcia wody, stacje uzdatniania wody) w szczególności przez wprowadzanie postanowień do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 3. Uzgadnianie planów ogólnych gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. 4. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych. 5. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozproszonej zabudowy na działkach powyżej 3000 m²; 2) terenów z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 m p.p.t.;

		3) braku spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku Parku
2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Propagowanie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3	Pojawianie się: 1) nowych gatunków obcych roślin i zwierząt, w tym inwazyjnych gatunków obcych; 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu, w szczególności przez wyrywanie, wycinanie, odławianie lub odstrzał
4	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, w szczególności klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory
5	Choroby o charakterze epizootii, w szczególności afrykański pomór świń	1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych. 3. Przestrzeganie wytycznych odnośnie do stosowania zasad bioasekuracji przez myśliwych w czasie wykonywania odstrzałów redukcyjnych i sanitarnych oraz w czasie pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku afrykańskiego pomoru świń
6	Zagrożenie ptasią grypą	Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie przekazywania informacji o ewentualnych upadkach ptaków
7	Zagrożenie wirusem pryszczycy	Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie przekazywania informacji o stwierdzonych upadkach zwierzyny wykazujących objawy kliniczne pryszczycy

Objaśnienia:

- 1) Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach niedostępnianych, budowa barier wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej, przy szlakach turystycznych oraz ścieżkach edukacyjnych oraz w miejscach nielegalnie wydeptywanych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez foliofagi, w szczególności: 1) strzygonię choinówkę (<i>Panolis flammea</i>); 2) poprocha cetyniaka (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisaka borowca (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatkę sosnowkę (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuję gwiazdzistą (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) borecznikowate (<i>Diprionidae</i>)	3 powierzchnie podokapowe	Obszar ochrony ścisłej
3	Monitoring odporności środowiska, w szczególności borów sosnowych, na owady, w tym foliofagi i kambiofagi	2 powierzchnie referencyjne	Obszar ochrony ścisłej
4	Usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, w szczególności: czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), nawłoci późnej i kanadyjskiej (<i>Solidago gigantea</i> i <i>Solidago canadensis</i>), winobluszczu (<i>Partenocissus spp.</i>), niecierpka gruczołowatego i drobnokwiatowego (<i>Impatiens grandulifera</i> i <i>Impatiens parviflora</i>), kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), erechtitesa jastrzębcolistnego (<i>Erechtites hieracioides</i>), przez wrywanie, wycinanie lub wykopywanie	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
5	Zbiór nasion i owoców z rodzimych gatunków drzew, krzewów i roślin zielnych, w celu zasilenia i utrzymania hodowli ex situ i na potrzeby ewentualnego wsparcia zagrożonych populacji	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
6	Utrzymanie przejezdności dojazdów pożarowych, w tym: 1) ich oznakowanie;	3,00 km	Obszar ochrony ścisłej

	2) usuwanie wywrotów i złomów oraz drzew zagrażających bezpieczeństwu; 3) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową		
7	Stabilizacja dojazdów pożarowych, przez wyrównanie wybojów i kolein oraz zasypywanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką	1,29 km	Obszar ochrony ścisłej
8	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach niedostępnych, przez budowę barier wzdłuż granic oraz dróg, szlaków turystycznych oraz ścieżek dydaktycznych i spacerowych, a także poza nimi w miejscach nielegalnie wydeptywanych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów nieleśnych, w tym przez usuwanie roślin inwazyjnych gatunków obcych i poprawę warunków wodnych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 12 NAT/PL/000084	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 mających spowolnić odpływ wód z obszaru Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów	14 piętrzeń, 8 km (razem z ochroną czynną i krajobrazową)	Obszar ochrony ścisłej: Roztoka, Żurawiowe, Krzywa Góra i Debły
3	Eliminacja inwazyjnych gatunków zwierząt, przede wszystkim szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad pomnikami, mogiłami, miejscami straceń oraz innymi miejscami pamięci narodowej, w tym konserwacja, remont lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie	8 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski: 24c, 50g, 74d, 74j i 234c 2. Obręb Ochronny. Kromnów: 183h, 184f, 199g, 201b i 259f.

			3. Obręb Ochronny Kampinos: 172b
2	Opieka nad kapliczkami i krzyżami przydrożnymi, w tym konserwacja, remont lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie otoczenia, odkrzaczanie lub usuwanie drzew zagrażających zniszczeniem tych obiektów	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Utrzymanie we właściwym stanie technicznym grodziska w Zamczysku, w szczególności przez oznakowanie miejsca, konserwację, remont lub wymianę zniszczonych elementów oraz porządkowanie, odkrzaczanie, usuwanie drzew zagrażających zniszczeniem elementów grodziska i infrastruktury turystycznej	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos: 165g
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów, zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park przy szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych, ścieżkach spacerowych i drogach z pozostawieniem ich na gruncie. 2. Oczyszczanie światła szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych z wrastających gałęzi i zakrzaczeń 	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
5	<p>Utrzymanie szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konserwacja lub remont ich nawierzchni; 2) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych; 3) odnowienie oznaczenia lub likwidacja starego oznakowania; 4) korekta przebiegu zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami związanymi z ochroną przyrody i potrzebami kanalizacji ruchu turystycznego 	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
6	<p>Utrzymanie polan wypoczynkowych, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów, wraz z usunięciem biomasy; 2) usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park; 3) konserwacja, remont lub wymiana nawierzchni; 4) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych 	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 93d
7	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

8	Edukacja i informowanie społeczeństwa, w szczególności w zakresie funkcjonowania Parku, przebiegu granic obszarów ochrony ścisłej oraz potrzeby ich wyznaczenia, zasadach obowiązujących na obszarze Parku, wydarzeniach organizowanych przez Park oraz o realizowanych projektach i dofinansowaniach ze środków zewnętrznych, w tym wspólnotowych, przez: 1) budowę, konserwację, remonty lub wymianę tablic informacyjnych; 2) likwidację niepotrzebnych, zużytych lub trwale zniszczonych tablic informacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
9	Ochrona zbiorowisk roślinnych przed zniszczeniem, w szczególności rozdeptywaniem oraz kanalizacja ruchu turystycznego przez budowę, konserwację, remont lub wymianę kładek i mostków na szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych i spacerowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
10	Ochrona ekosystemów Parku przez wyznaczenie i zagospodarowywanie miejsc przeznaczonych do odpoczynku, w tym budowa, konserwacja, remont, wymiana lub likwidacja niepotrzebnych, zużytych obiektów małej architektury	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 49i, 50g i 59d. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 238a
11	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
12	Prowadzenie: 1) badań i inwentaryzacji siedlisk, gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 2) badań procesów przyrodniczych i ekologicznych; 3) monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin, zwierząt, grzybów oraz siedlisk, w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne – cięcia w drzewostanach II klasy wieku	41,42 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 363d, 377y, 399a, 399d, 399h, 399i i 406p. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 341b, 341f, 341g, 341j, 342b, 343a, 365f, 365o, 365y, 367x, 367ax, 368k, 368t, 377o i 419j. 3. Obręb Ochronny Laski: 310t, 310ax, 310ix i 283n

2	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne – cięcia w drzewostanach III i starszych klas wieku	409,03 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 84f,g, 124g, 136a, 136d, 136g, 140a, 214c, 222b, 271p, 280s, 281p, 284c, 303o, 355i, 363a, 363b, 363c, 377x, 415p, 427i i 437y.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 39g, 39h, 46f, 49d, 49h, 49l, 50a, 67h, 67i, 67j, 73b, 83a, 83c, 84c, 92b, 104a, 140a, 280a, 342g, 343n, 365m, 365x, 365ax, 366l, 366o, 367j, 367n, 368o i 394p.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 21Ab, 21Ac, 47f, 47g, 66b, 88g, 124a, 124b, 124c, 124d, 141a, 141d, 180a, 180d, 189b, 189c, 189d, 191g, 191h, 192a, 192c, 194a, 194d, 198g, 203h, 223Aa, 224a, 224d, 235a, 235b, 235c, 283o, 302d, 309j, 326h i 326m</p>
3	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odstaniające)	15,04 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów: 209c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski: 298a i 298b</p>
4	<p>Usuwanie:</p> <p>1) części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów;</p> <p>2) drzew wywróconych, złamanych i zamierających stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi lub mienia, w tym wymagających użycia sprzętu specjalistycznego, przy drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych lub linii energetycznych</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Ocena zagrożenia drzewostanów przez szkodliwe owady leśne, w tym konsultacje, szkolenia, przegląd i lustracje drzewostanów, prowadzone we współpracy z Zespołem Ochrony Lasu w Łodzi	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach – zabiegi o charakterze czyszczeń wczesnych	6,15 ha	Obręb Ochronny Kromnów: 131Af, 132a, 149d, 352c, 352h i 362g

7	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w młodnikach – zabiegi o charakterze czyszczeń późnych	45,25 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 286m, 289k i 303p. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 190f, 198a, 254h, 329f, 329g, 337d, 363a i 389k. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 8b, 20g, 36j, 44b, 132g, 302a, 302b, 302c, 304d, 306f, 306h, 306l, 331l, 336d, 342a, 360d, 365c, 365f, 365m, 365o, 365y, 367x, 367ax, 368t, 373g, 375d, 377o i 377t
8	Dolesienia luk, w tym po powierzchniowym usunięciu dębu czerwonego	6,91 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 43a, 43d, 194i, 298a i 298b. 2. Obręb Ochronny Kampinos: działki o numerach 84/1 i 84/3 obręb ewidencyjny Kiścinne. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach: 2d, 2f, 2g, 2h, 2k, 2l, 2m, 2n i 2o
9	Poprawki i uzupełnienia (podsadzeń hodowlanych) zniszczonych przez zwierzęta	1 ha	Obręb Ochronny Laski: 3c
10	Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>)	0,10 ha	Obręb Ochronny Laski: 26f
11	Budowa ogrodzeń, zabezpieczających podsadzenia przed szkodami powodowanymi przez jeleniowate (<i>Cervidae</i>)	1205 m	1. Obręb Ochronny Laski: 3c, 298a i 298b. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 78g
12	Generalny remont zniszczonych ogrodzeń zabezpieczających odnowienia leśne przed szkodami powodowanymi przez jeleniowate (<i>Cervidae</i>)	2070 m	Obręb Ochronny Laski: 19h, 20h, 180c, 268 i 273
13	Likwidacja starych ogrodzeń	7077 m	1. Obręb Ochronny Kromnów: 124c. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 70f i 128b
14	Bieżące remonty istniejących ogrodzeń, w celu zabezpieczenia upraw i odnowień leśnych przed jeleniowatymi (<i>Cervidae</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
15	Zabezpieczanie chemiczne sadzonek drzew przed zgryzaniem w podsadzeniach i dolesieniach luk	1630 sztuk	1. Obręb Ochronny Kampinos: 384f, 412c, 412g i 304w. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 78k i 132a

16	Zbiór nasion i owoców z rodzimych gatunków drzew, krzewów i roślin zielnych, w celu zasilenia i utrzymania hodowli <i>ex situ</i> i na potrzeby ewentualnego wsparcia zagrożonych populacji	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
17	Pielęgnowanie upraw leśnych, w tym usuwanie roślin niepożądanych przez wrywanie, wykaszanie lub motyczenie	24,64 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 2c, 3c, 26f, 194g, 194i, 195i, 198o, 256b, 267m, 275r i 314x. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 82i, 294f, 294k, 384f i 385p, działki o numerach 84/1 i 84/3 obręb ewidencyjny Kiścinnie. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach: 2h i 2o
18	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>), na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez foliofagi, w szczególności: 1) strzygonię choinówkę (<i>Panolis flammea</i>); 2) poprocha cetyniaka (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisaka borowca (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatkę sosnowkę (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuję gwiazdzistą (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) borecznikowate (<i>Diprionidae</i>)	401 prób	Obszar ochrony czynnej
19	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) przez wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar ochrony czynnej
20	Monitoring odporności środowiska, w szczególności w borach sosnowych, na owady, w tym kambiofagi i foliofagi	3 powierzchnie	Obszar ochrony czynnej
21	Ochrona bioróżnorodności ekosystemów leśnych przez zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych przez m.in. wycinanie, wrywanie, wykopywanie lub zwalczanie chemiczne: 1) roślin drzewiastych m.in.: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>),	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<p>f) sumaka octowca (<i>Rhus typhina</i>);</p> <p>2) roślin zielnych, m.in.:</p> <p>a) rdestowców (<i>Reynoutria spp.</i>),</p> <p>b) nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>),</p> <p>c) nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>),</p> <p>d) winobluszczu (<i>Parthenocissus sp.</i>),</p> <p>e) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>),</p> <p>f) niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>),</p> <p>g) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>),</p> <p>h) erechtitesa jastrzębcolistnego (<i>Erechtites hieraciifolia</i>),</p> <p>i) tawliny jarzębolistnej (<i>Sorbaria sorbifolia</i>)</p>		
22	<p>Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem:</p> <p>1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku, gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), regulacja nie będzie wykonywana;</p> <p>2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony;</p> <p>3) monitorowania szkód powodowanych przez sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>) w uprawach rolnych</p>	50 osobników ²⁾ , w tym: 10 kozłów, 25 kóz i 15 kozłat	Obszar ochrony czynnej
23	<p>Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem:</p>	150 osobników ²⁾ , w tym: 30 byków, 75 łań i 45 cieląt	Obszar ochrony czynnej

	<p>1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku, gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), regulacja nie będzie wykonywana;</p> <p>2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego na znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony;</p> <p>3) monitorowania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w uprawach rolnych</p>		
24	<p>Odstrzał redukcyjny lub sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539) oraz rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń</p>	<p>Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,50 os/km²</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
25	<p>Odstrzał daniela (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach rolnych lub leśnych</p>	<p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
26	<p>Odłów (przewidzianymi dla danego gatunku metodami) lub odstrzał obcych gatunków, stanowiących zagrożenie dla rodzimych gatunków fauny</p>	<p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
27	<p>Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) <p>– zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)</p>	<p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>

28	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzęta przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wspomaganie utrzymania zwierząt w dobrej kondycji zdrowotnej, przez wykładanie lizawek solnych; 2) pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych; 3) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
29	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B	2,26 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 297b, 304o, 308c, 334s, 368d, 372c, 373s, 411a i 419a oraz działka o numerze 64 obręb ewidencyjny Korfowe. 2. Obręb Ochronny Laski: 194f, 310kx, 310hy, 310jy, 311s i 313h. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 84h i 229t
30	Zapobieganie zagrożeniu pożarowemu przez wykaszanie odrośli, roślin zielnych, wraz z usuwaniem biomasy	2,10 ha	Obręb Ochronny Kampinos: 204r, 204p i 389Aa
31	Przeгляд techniczny hydrantów oraz konserwacja punktów czerpania wody, przez koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie i oznakowanie	11 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos: 172Aa, 172Ad, 172Af, 172Ak, 362c, 363a, 364a, 364h i 364i
		6 punktów	1. Obręb Ochronny Kromnów: 321k, 349i i 394w. 2. Obręb Ochronny Laski: 14d, 26h i 26i. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 326a
32	Modernizacja punktów czerpania wody	1 punkt	Obwód Ochronny Laski: 26h i 26i
33	Wykonanie punktu czerpania wody przy kancelarii Obwodu Ochronnego Rybitew	1 punkt	Obręb Ochronny Kromnów: 276a
34	Utrzymanie przejezdności dojazdów pożarowych, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) ich oznakowanie; 2) usuwanie wywrotów i złomów oraz drzew zagrażających bezpieczeństwu 3) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową 	46,26 km	Obszar ochrony czynnej
35	Stabilizacja dojazdów pożarowych, w tym wyrównanie wybojów i kolein, przez zasypywanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką	23,49 km	Obszar ochrony czynnej

36	Utwardzenie dojazdów pożarowych na wydmach, w tym płytami typu Yomb	3,50 km	Obszar ochrony czynnej
37	Utrzymanie przejezdności dojazdu pożarowego numer 28 przez wykonanie przepustu	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 41cx
38	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	27,70 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 21Ab, 21Ac, 47f, 65d, 66b, 191g, 191h, 192a, 192c, 194a, 194d, 198g, 302d, 309j, 310t, 310ax, 310ix, 326m, 326h i 203h. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 84g, 136a, 136d, 214c, 222b, 363a, 363d, 368a, 377x, 377y, 399a, 399d, 399h, 399i i 427i. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 34k, 362g i 377t
39	Konserwacja pasa izolacyjnego wokół polany wypoczynkowej Opaleń	1 km	Obręb Ochronny Laski 194f, 194g, 194i i 194j
40	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
41	Naprawa lub wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
42	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu, z uwagi na zagrożenie pożarowe	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
43	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
44	Naprawa nawierzchni dróg wewnętrznych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
45	Ochrona widnych lasów, w tym siedliska przyrodniczego 91I0 ^{3), 4)} Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>), przez wykaszanie, usuwanie wydzielającej się biomasy oraz podrostu drzew, krzewów i ekspansywnych gatunków obcych roślin zielnych na powierzchniach restytucji dzwonecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>), w ramach trwałości projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona in-situ i ex-situ rzadkich, zagrożonych, i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski”	6,00 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 149, 229, 223A i 255. 2. Obręb Ochronny Kromnów 192.

46	Ochrona widnych lasów, w tym siedliska przyrodniczego 9110 ^{3), 4)} ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>), oraz stanowisk gatunków roślin rzadkich i chronionych, w tym restytuowanych: dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>), orlika pospolitego (<i>Aquilegia vulgaris</i>), sasanki łąkowej (<i>Pulsatilla pratensis</i>), szatwii łąkowej (<i>Salvia pratensis</i>) i naparstnicy zwyczajnej (<i>Digitalis grandiflora</i>) przez wykaszanie, usuwanie wydzielającej się biomasy oraz podrostu drzew, krzewów i obcych, ekspansywnych gatunków roślin zielnych, usuwanie drzew nadmiernie zacieniających płaty siedlisk także w ich sąsiedztwie	5,50 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 149, 199, 206, 207, 216, 227, 229 i 334. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 2, 3 i 286. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 107, 164 i 351
47	Zachowanie właściwego stanu ochrony lub poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych: 1) 2330 ³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>), 2) 4030 ³⁾ Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion</i>), 3) 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 4) 91T0 ³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>) – przez koszenie, odkrzaczanie, uprzątanie biomasy oraz usuwanie ekspansywnych i gatunków obcych drzew wraz z usunięciem biomasy	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
48	Zwalczanie inwazyjnego gatunku obcego - dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>) przez wycinanie, wrywanie lub wykopywanie w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 171–173, 183, 184, 189, 212, 219–227, 223A, 229–232 241–248, 251–255, 255A, 255B, 258–269, 273, 276–278 i 334
49	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków wodnych mokradeł, w tym prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski :171–173, 183, 184, 189, 212, 219–227, 223A, 229–232 241–248, 251–255, 255A, 255B, 258–269, 273, 276–278 i 334

B. W łądowych ekosystemach nieleśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zachowanie łądowych ekosystemów nieleśnych, w celu ochrony siedlisk przyrodniczych: 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe, 6410 ³⁾ Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) oraz 6510 ³⁾ Niżowe i górskie łąki świeże (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) przez ekstensywne użytkowanie w tym: 1) koszenie i odkrzaczanie łąk wraz z usunięciem biomasy; 2) likwidację gatunków obcych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów nieleśnych, w tym usuwanie inwazyjnych obcych gatunków roślin, koszenie, usuwanie biomasy w ramach dzierżaw i wykupu gruntów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
3	Zachowanie ekosystemów otwartych, przez dzierżawę gruntów w ramach wieloletnich umów w tym: 1) koszenie wraz z usunięciem pokosu 2) ekstensywny wypas; 3) utrzymywanie przydomowych ogrodów i sadów; 4) zapewnienie dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 5) ekstensywne użytkowanie rolnicze; 6) prowadzenie pasiek pszczoły kampsoskiej	12,14 ha	1. Obwód Ochronny Kromnów: 237k, 296h, 296i, 299fx, 300c, 304j, 304f, 312r, 316g, 335j i 335m. 2. Obwód Ochronny Kampinos: 219g, 219h, 219f, 220a i 220b. 3. Obwód Ochronny Laski: 324l, 324w, 324kx, 324jx, 324gx, 324hx i 327c. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 1a

4	<p>Zachowanie ekosystemów otwartych, przez wydzierżawienie gruntów w ramach wieloletnich umów w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywny wypas; 3) usuwanie krzewów i zadrzewień 	1220,80 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obwód Ochronny Kromnów: 20l, 77c, 204i, 204l, 216a, 216c, 216f, 216l, 266a, 282b, 290l, 290n, 290o, 291r, 291x, 291bx, 292d, 292f, 292l, 299a, 300o, 300t, 300p, 300l, 301d, 301g 301i, 302f, 302h, 302l, 303b, 303f, 303h, 303i, 304f, 304j, 304l, 305k, 306a, 311h, 311i, 312k, 312ix, 312jx, 313d, 316b, 316i, 316n, 316p 318a, 318d, 318f, 321l, 321m, 322k, 323f, 323g, 323i, 323j 323l, 324g 324i, 324l, 324m, 325l, 325r, 325cx, 325bx, 325gx, 326r, 326s, 327i, 327j, 328m, 328o, 328r, 328t 328w, 328x, 330b, 330g, 330i, 330k, 330j, 332a, 333a, 333b, 333c, 334c, 334g, 335a, 335d, 338c, 338d, 344j, 344k, 348b, 348h, 348i, 345s, 354r, 354s, 355lx, 366w, 369s, 369z, 369w 370ax, 370bx, 372f, 379f, 379h, 379k, 382p, 382w, 382i, 382l, 382n, 382s, 385b, 383o, 383p, 383r, 383w, 383j, 384a, 384h, 384d, 385c, 385d, 387a, 393c, 393d, 393f, 398b, 398k, 398l, 398o, 399a, 410j, 412b, 415c, 419c, 419k, 419p, 419n, 422h, 422i, 422m, 422o, 423b, 425a, 425b i 425c oraz działka o numerze 75/1 obręb ewidencyjny Cybulice Duże. 2. Obwód Ochronny Kampinos: 59h, 59i, 178Al, 184m, 212c, 245d, 245f, 266p, 267a, 267c, 275b, 275i, 275r, 275t, , 277f, 277g, 278a, 284a, 285b, 285a, 286Ad, 287c, 287d, 287h, 287j, 287k, 288a, 288b, 288h, 288i, 288k, 290h, 294d, 294f, 295c, 295h, 298b, 303r, 303t, 304o, 307d, 307h, 310h, 310j, 311f, 312d, 312f, 313a, 313b, 314a, 314b, 317a, 317b, 317d, 317m, 317n, 320a, 322c, 324d, 324g, 324j, 324i, 325g, 326d, 326b, 327a, 327b, 328b, 328c, 331a, 331b, 333a, 333b, 333c, 334c, 334i, 335c, 342a, 342b, 343h, 343i, 343j, 343k, 343l, 343m, 358f, 359d, 360ax, 360s, 360p, 360o, 360m, 360z, 361a, 361c, 361d, 362c, 362d, 362f, 362g, 362n, 364b, 364f, 364k, 364l, 365a, 365g, 365i, 366m, 368h, 372h, 379a, 389m, 389n, 389p, 392a, 393a, 393b, 393c, 394a, 396j, 396h, 398b 399f, 400a, 400c, 400d, 400g, 400h, 400l, 401b, 401c, 402d, 403c, 405d,
---	--	------------	---

			<p>405g, 405h, 405k, 406r, 406w, 406w, 406z, 406y, 406ax, 406cx, 406dx, 408b, 408h, 408j, 409c, 409f, 420d, 425a, 425b, 425c, 426a, 426c, 426f, 426n, 432h, 432i, 432k, 432n, 452a, 452b, 452c, 452d, 452f, 452g i 452h oraz działki o numerach:</p> <p>1) 144 obręb ewidencyjny Łubiec; 2) 248/1 obręb ewidencyjny Kępiaste.</p> <p>3. Obwód Ochronny Laski: 115c, 115d, 115j, 134Ah, 135j, 198l, 227f, 228i 306x, 307j, 307t, 307x, 307z, 307ax, 308ay, 309l, 309dx, 309hx, 309jx, 310b, 310n 310lx, 310nx, 311a, 312d, 313o, 313s, 314a, 320j, 323c, 323c, 323g, 323i, 325cx, 325j, 325k, 325l, 325m, 325n, 325p, 325r, 344lx i 376b oraz działki o numerach: 36/2 i 667/4 obręb ewidencyjny Sieraków.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 3b, 3c, 3g, 3h, 3i i 3j</p>
5	Pozyskanie biomasy dla zwierząt hodowlanych, wraz z wcześniejszą likwidacją zielnych gatunków obcych przed ich kwitnieniem	69,33 ha	Obręb Ochronny Laski: 357a, 357b, 357d i 357f
6	Koszenia inicjujące, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
7	Odkrzaczanie – usunięcie nalotu drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
8	Przywrócenie użytkowania pastwiskowego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Nasadzenia drzew i krzewów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

10	Wzbogacanie gatunkowe łąk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
11	Kontynuacja koszeń w miejscach, gdzie zainicjowano koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000746 – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
12	Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746, przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wycinanie, wrywanie lub wykopywanie, w tym karczowanie drzew i krzewów, 2) wykaszanie nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>) i nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>), 3) siatkowanie (rdestowce) lub wrywanie i wykopywanie kłączy zielnych gatunków inwazyjnych, ze zbieraniem części nadziemnych (np. kolczurka klapowana) innych zielnych gatunków inwazyjnych niż inwazyjne nawłocie przed kwitnieniem i owocowaniem – utrzymanie efektu projektu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
13	Odkrzaczanie, w tym usunięcie nalotu drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 171–173, 183, 184, 189, 212, 219–227, 223A, 229–232 241–248, 251–255, 255A, 255B, 258–269, 273, 276–278 i 334
14	Koszenie inicjujące łąk w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 171–173, 183, 184, 189, 212, 219–227, 223A, 229–232 241–248, 251–255, 255A, 255B, 258–269, 273, 276–278 i 334
15	Budowa wieży-czatowni do obserwacji ptaków wraz z tablicami edukacyjnymi w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 219–223
16	Budowa konstrukcji ze sztucznymi schronieniami dla nietoperzy w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 219–223
17	Odstrzał redukcyjny i sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie oraz rozporządzeniami Wojewody	Utrzymanie zagęszczenia populacji na	Obszar ochrony czynnej

	Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	poziomie do 0,50 osobnika/km ²	
18	<p>Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 3) monitorowania szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) w uprawach rolnych 	50 osobników, w tym: 10 kozłów, 25 kóz, 15 kozłat	Obszar ochrony czynnej
19	<p>Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez jelenia 	150 osobników ²⁾ , w tym: 30 byków, 75 łań, 45 cieląt	Obszar ochrony czynnej

	szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 3) monitorowania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w uprawach rolnych		
20	Zabezpieczanie pól i upraw rolnych przed szkodami powodowanymi przez: dzika (<i>Sus scrofa</i>), jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), daniela (<i>Dama dama</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>): 1) stosowanie środków zapachowych (repelentów); 2) nocne dyżury i odstraszenie żerujących osobników w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia; 3) budowę ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem pastuchów elektrycznych lub siatki leśnej; 4) konserwacja istniejących ogrodzeń	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
21	Odstrażal daniela (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
22	Odlów (przewidywanymi dla danego gatunku metodami) lub odstrzał obcych gatunków, stanowiących zagrożenie dla rodzimych gatunków fauny	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
23	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) oraz eliminacja: jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
24	Zbiór nasion i owoców oraz pozyskanie sadzonek rodzimych gatunków roślin zielnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
25	Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin, w szczególności przez wycinanie, wrywanie lub zwalczanie chemiczne: 1) roślin drzewiastych, w tym: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>),	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<p>b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>),</p> <p>c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>),</p> <p>d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>),</p> <p>e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>);</p> <p>2) roślin zielnych, w tym:</p> <p>a) rdestowców (<i>Reynoutria</i> spp.)</p> <p>b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> spp.),</p> <p>c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>),</p> <p>d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>),</p> <p>e) nawłoci (<i>Solidago</i> spp.)</p>		
26	<p>Ochrona łąk świeżych, łąk wilgotnych i szuwarów, w tym siedlisk przyrodniczych: 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) oraz 6510 Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), przez jednokrotne lub dwukrotne koszenie w miejscach rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków nawłoci (<i>Solidago</i> spp.) oraz wywóz biomasy w celu zachowania lub poprawy stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz miejsc żerowania i występowania, w szczególności: orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), staroduba łąkowego (<i>Ostericum palustre</i>), w ramach realizacji projektu „Ochrona mozaiki siedlisk Kampinoskiego Parku Narodowego” finansowanego ze środków NFOŚiGW</p>	164,85 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 294a, 294f, 294i, 294n, 294o, 295a, 298f, 298x, 299c, 299d, 299i, 300a, 303h, 303k, 303s, 304f, 304i, 304j, 307c, 307k, 308c, 308d, 308g, 309a–309d, 354nx, 361a, 362w, 363f, 385a, 385f, 385g, 420b i 420d.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 287m, 287p, 287s, 287w, 287y, 289a–289k, 289m, 290l, 293i, 294c, 294o, 295f, 295g, 295p, 295r, 298b, 299d, 299f, 299i, 300j, 301a, 302a, 302l, 303w, 304a, 305y, 306b, 306d, 307c, 307f, 308h, 318f, 318g, 318i, 318k, 324s, 325a–325c, 325g, 325h, 325k, 325gx, 326g, 326i, 326j, 326l, 326m, 326o, 326p, 327a, 327f, 327g, 328b–328d, 328g, 328i, 328t, 329a, 329d–329i, 329k, 330j, 330k, 331f, 331g, 331i–331k, 331m, 336a, 336c, 336g, 336j, 336m, 422a, 422c, 422d, 422f i 422h oraz działki o numerach: 38, 84, 117, 135/2, 163, 237/1, 320 i 403/1 obręb ewidencyjny Górki.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 275m–275o, 275x, 275z, 275ax, 276b, 278b, 282i, 282j, 284b–284d, 284l, 294a, 294g, 294j, 303x, 303ax, 303bx, 303dx, 304i, 304k, 304x, 304z, 304ax–304cx i 309hx..</p> <p>4. Obręb ewidencyjny Sowie Wola Folwarczna: działka o numerze 99</p>
27	<p>Porządkowanie sadów będących pozostałością po dawnych gospodarstwach rolnych, w szczególności przez usunięcie odpadów stałych, ograniczenie występowania ekspansywnych i obcych gatunków roślin</p>	1,23 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów: 301a, 306b, 306d, 331m i 336c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski: 276b.</p>

28	Utrzymanie muraw napiaskowych w ramach realizacji projektu „Ochrona mozaiki siedlisk Kampinoskiego Parku Narodowego” finansowanego ze środków NFOŚiGW	2,57 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 382g. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 318g i 318i. 3. Obręb Ochronny Laski: 282i
29	Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>) oraz wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>), przez odłów w warunkach sztucznych <i>ex situ</i> i wsiedlanie osobników w przygotowanych oczkach wodnych. Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
30	Wzmacnianie populacji płazów (<i>Amphibia</i>) przez wsiedlanie osobników kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) oraz tworzenie dogodnych siedlisk i miejsc zimowania, w szczególności budowa zimowisk i dostosowanie piwniczek do potrzeb płazów. Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
31	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746, w tym budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych, w celu zachowania siedlisk bezkręgowców: poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>), kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	14 piętrzeń, 8 km, 5 oczek wodnych (razem z ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową)	Obszar ochrony czynnej
32	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków wodnych mokradeł, w tym prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł,	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu przez: innowację, transformacje i zwiększenie skali” umowa nr 101036337, Horyzont 2020		
33	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków wodnych mokradeł, w tym prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 171–173, 183, 184, 189, 212, 219–227, 223A, 229–232 241–248, 251–255, 255A, 255B, 258–269, 273, 276–278 i 334
34	Ochrona siedlisk przyrodniczych: 1) 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 2) 6410 ³⁾ Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), 3) 6510 ³⁾ Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – przez koszenie, usuwanie podrostu drzew i krzewów oraz poszerzenie i utrzymywanie luk w drzewostanach, wraz z uprzątnięciem biomasy	5 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 227f, 334p i 334r. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 378g

C.W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Nasadzenia drzew i krzewów na brzegach cieków. 5. Naprawa uszkodzeń w istniejących przetamowaniach, w szczególności uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi. 6. Remont drewnianych przegród. 7. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, w szczególności ich ochrona przed zarastaniem	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru	14 piętrzeń, 8 km,	Obszar ochrony czynnej

	Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 w tym budowa piętrzeń i naturyzacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych, w celu zachowania siedlisk: poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>), kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	5 oczek wodnych (razem z ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową)	
3	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb ochronny Laski: 222a
4	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”, po każdorazowym uzgodnieniu z Dyrektorem Parku ilości i składu gatunkowego narybku	Według potrzeb	Obręb ochronny Laski: 222a
5	Naprawa i umocnienie wyspy na zbiorniku Mokre Łąki w ramach projektu „Truskawskie Mokradła”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 222a
6	Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>) oraz wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) przez odłów, rozmnażanie w warunkach sztucznych <i>ex situ</i> i wsiedlanie osobników w przygotowanych oczkach wodnych. Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
7	Przyspieszanie spływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód, powodujących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia	Według potrzeb	Kanały: 1) Łasica; 2) Ł9; 3) Zaborowski; 4) Olszowiecki; 5) Kromnowski
8	Ochrona ekosystemów wodnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	lotor), przy wykorzystaniu pułapek żywołownych i usypiaczy CO ₂ w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746		
10	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w szczególności wykaszania roślinności w rowach i na skarpach, w tym niedopuszczanie do wrywania roślinności korzeniowej oraz odmulania i pogłębiania kanałów na niektórych ciekach w Parku	Według potrzeb	Kanały: 1) Łasica; 2) Ł9; 3) Zaborowski; 4) Olszowiecki; 5) Kromnowski
11	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, w tym prace koncepcyjne, geodezyjne i projektowe w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł, jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu poprzez: innowacje, transformacje i zwiększenie skali”, umowa nr 101036337, Horyzont 2020	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
12	Poprawa warunków i renaturyzacja ekosystemów wodnych będących na styku Parku i otuliny, w ramach współpracy z Radą Koordynacyjnej Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinoska i UNESCO	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru Parku przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, przez naprawę drewnianych płotków przeciwoerozyjnych	8 sztuk	Obręb Ochronny Kromnów: 184–188
2	Ochrona obszarów Parku przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, przez: 1) zakup i montaż nowych szlabanów oraz naprawę i konserwację istniejących; 2) ustawianie ogrodzeń i słupków ograniczających wjazd pojazdów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

E. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
-----	-------------------------	---------	---------------------------

1	Opieka nad pomnikami, mogiłami, miejscami straceń i innymi miejscami pamięci narodowej, w tym konserwacja, remont lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 16b, 46f, 86a, 104a, 105b, 122a, 123a, 135n, 136i, 161d, 170b, 185c, 194f, 196c, 209h, 283r, 298g, 340 i 342d oraz działki o numerach: 1508 i 1509 obręb ewidencyjny Laski. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 24c, 37a, 45f, 45g, 108f, 123d, 149f, 150a, 150d, 156f, 180c, 180d, 180g, 180h, 181c, 188a, 189a, 356i, 370ax, 388g i 388h. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 66g, 82b, 156b, 173d, 186a i 354dx oraz działka o numerze 37 obręb ewidencyjny Bromierzyk
2	Opieka nad cmentarzami, w tym ich porządkowanie, odkrzaczanie lub usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób lub mienia	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: działka o numerze 118 obręb ewidencyjny Wiersze
3	Opieka nad kapliczkami i krzyżami przydrożnymi, w tym konserwacja, remont lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie otoczenia, odkrzaczanie lub usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób lub mienia	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
4	1. Usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów lub odwiedzających Park, przy szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych i spacerowych oraz drogach z pozostawieniem ich na gruncie. 2. Oczyszczanie światła szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych z wrastających gałęzi i zakrzaceń. 3. Koszenie poboczy szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Utrzymanie szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych, w tym: 1) odśnieżanie; 2) konserwacja lub remont nawierzchni; 3) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych;	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<p>4) odnowienie oznakowania lub likwidacja starego oznakowania;</p> <p>5) korekta przebiegu zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami związanymi z ochroną przyrody i potrzebami kanalizacji ruchu turystycznego</p>		
6	<p>Utrzymanie polan wypoczynkowych, w tym:</p> <p>1) koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów, wraz z usunięciem biomasy;</p> <p>2) usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park;</p> <p>3) konserwacja, remont lub wymiana nawierzchni;</p> <p>4) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych;</p> <p>5) budowa, remont lub likwidacja palenisk;</p> <p>6) oczyszczanie palenisk, w tym wywożenie popiołu;</p> <p>7) wymiana piasku przy paleniskach i na „leśnej plaży”;</p> <p>8) rekultywacja nawierzchni z podsiewem roślin</p>	9 obiektów	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 114b, 115a, 188i, 194f, 209d, 227b, 268z i 360b.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 366k.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kromnów: 266d i 266g</p>
7	<p>Utrzymanie parkingów, w tym:</p> <p>1) usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park;</p> <p>2) konserwacja, remont lub wymiana nawierzchni;</p> <p>3) budowa, remont lub wymiana ogrodzeń;</p> <p>4) koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów, wraz z usunięciem biomasy</p>	3 obiekty	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 206cx i 274a.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 84h i 229t</p>
8	Budowa, modernizacja lub remont parkingów turystycznych, w tym budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kromnów: 84h i 229t
9	Ochrona ekosystemów przed zanieczyszczeniem przez ustawienie, wymianę, likwidację zniszczonych, budowę i modernizację oraz serwis toalet przenośnych i leśnych	Według potrzeb	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 114b, 188i, 194f, 196f i 227b.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 366k</p>
10	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
11	Edukacja i informowanie społeczeństwa, w szczególności w zakresie funkcjonowania Parku, zasadach obowiązujących na obszarze Parku, wydarzeń organizowanych przez Park oraz o realizowanych projektach i dofinansowaniach ze środków zewnętrznych w tym wspólnotowych, przez:	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<ol style="list-style-type: none"> 1) budowę, konserwację, remonty lub wymianę tablic informacyjnych; 2) likwidację niepotrzebnych, zużytych i trwale zniszczonych tablic informacyjnych 		
12	Upowszechnianie wiedzy o Parku oraz wiedzy przyrodniczej i ekologicznej, oraz zasad zrównoważonego rozwoju, przez działania edukacyjne i informacyjne, w tym: prowadzenie punktów informacyjnych, zajęć edukacyjnych, warsztatów i wycieczek edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
13	Ochrona zbiorowisk roślinnych przed zniszczeniem, w szczególności rozdeptywaniem oraz kanalizacja ruchu turystycznego przez budowę, konserwację, remont lub wymianę kładek i mostków, na szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych i spacerowych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
14	Ochrona ekosystemów przez wyznaczenie i zagospodarowanie miejsc przeznaczonych do odpoczynku, w szczególności budowa, konserwacja, remont, wymiana lub likwidacja niepotrzebnych, zużytych i zniszczonych obiektów małej architektury	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
15	<p>Prowadzenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) badań i inwentaryzacji siedlisk, gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 2) badań procesów przyrodniczych; 3) monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin, zwierząt, grzybów oraz siedlisk, w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
16	Prowadzenie monitoringu efektów realizacji działań ochronnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
17	Monitoring stanu wód powierzchniowych i podziemnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. 55 piezometrów. 2. 17 punktów wodowskazowych 	Obszar ochrony czynnej
18	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, na stany i parametry fizyko-chemiczne wód, roślinność oraz wybrane gatunki owadów i ornitofauny	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
19	Prowadzenie monitoringu skutków działań projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
20	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów, w tym sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

21	<p>1. Utrzymanie Alei III Tysiąclecia, w tym impregnacja, malowanie lub wymiana zniszczonych elementów oraz pielęgnowanie dębów.</p> <p>2. Okazjonalne sadzenie dębów w Alei III Tysiąclecia, w szczególności przez osoby zasłużone i organizacje związane z ideą ochrony przyrody i polską przyrodą.</p> <p>3. Koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów wraz z usunięciem biomasy</p>	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
22	Modernizacja lub rozbudowa oraz demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
23	Modernizacja lub rozbudowa ścieżki edukacyjnej „Puszczańską ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego” wraz z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 199, 204–206, 208, 209, 343 i 345
24	<p>1. Wymiana, remont, budowa lub modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej, w tym podestów, platform, mostków i kładek, z zastosowaniem materiałów naturalnych, recyklingowych lub kompozytowych.</p> <p>2. Demontaż lub likwidacja zużytych lub trwale zniszczonych obiektów infrastruktury turystycznej</p>	8 obiektów	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 41bx, 41cx, 63d, 86b, 160d, 227f, 227j, 228h, 228k, 333ax, 333z, 333y, 198d, 198f, 198i i 286 oraz działka o numerze 23 obręb ewidencyjny Wólka.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 184a i 184s</p>
25	Ustawienie okolicznościowego kamienia wraz z tablicą, upamiętniającego zrzut żołnierzy Cichociemnych w 1942 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 262h
26	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
27	Prowadzenie badań nad biologią i ekologią wybranych gatunków zwierząt oraz ich monitoring, m.in. ptaków drapieżnych, sów, bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), kruka (<i>Corvus corax</i>), lelka (<i>Caprimulgus europaeus</i>), lerki (<i>Lullula arborea</i>), dzięciołów (<i>Picinae</i>) i nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
28	Badania laboratoryjne (parazytologia, mikrobiologia, patomorfologia i obecność włośni) tuszek wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) odłowionych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradel na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
29	Ochrona strefowa bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>) i orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>) oraz ich ochrona z zastosowaniem opasek antydrapieżniczych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

30	Badania ichtiofauny w ramach projektu „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
31	Budowa parkingu i zagospodarowanie polany wypoczynkowej w Truskawiu oraz wykonanie łącznikowego szlaku pieszo-rowerowego z Truskawia do Pociechy	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 227b, 228, 333 i 334
32	Modernizacja polany wypoczynkowej, parkingu i przylegającej ścieżki edukacyjnej „Roztoka” we wsi Kiścinne, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos: 152b, 152c, 152d, 152f i 152g
33	Dwukrotne koszenie roślinności zielnej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej wewnątrz oraz na zewnątrz ogródków meteorologicznych	Według potrzeb	1.Obręb Ochronny Kampinos: 172Ai. 2.Obręb Ochronny Kromnów: 377. 3.Obręb Ochronny Laski: 206cx
34	Modernizacja posterunku meteorologicznego w Izabelinie	1 stacja	Obręb Ochronny Laski: 206cx
35	Dostosowywanie istniejących ogrodzeń z ostrymi zakończeniami do obowiązujących przepisów, przez ich zabezpieczenie lub ścinanie	Według potrzeb	Ogrodzenia siedlisk i siedzib parkowych

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A.W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie: 1) części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów; 2) drzew wywróconych, złamanych i zamierających stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi lub mienia, w tym wymagających użycia sprzętu specjalistycznego, przy drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych lub linii energetycznych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Produkcja materiału sadzeniowego i zadrzewieniowego przez Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku	2,08 ha	Obręb Ochronny Kampinos 199a
3	Zbiór nasion i owoców z rodzimych gatunków drzew, krzewów i roślin zielnych, w celu zasilenia i utrzymania hodowli <i>ex situ</i> i na potrzeby ewentualnego wsparcia zagrożonych populacji	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
4	Prowadzenie zachowawczej plantacji nasiennej sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i>) oraz rodzimych gatunków drzew liściastych	2,20 ha	Obręb Ochronny Kampinos 199a

5	Propagowanie sadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	Ochrona bioróżnorodności ekosystemów leśnych, w tym przed inwazyjnymi gatunkami roślin drzewiastych i zielnych, w szczególności przez wrywanie, wykopywanie lub koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	Zwalczanie chemiczne lub biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku	0,50 ha	Obręb Ochronny Kampinos: 199a
8	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie mające na celu wykonanie prognozy zagrożenia planowanych do posadzenia sadzonek drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 3) monitorowania szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) w uprawach rolnych 	50 osobników ²⁾ , w tym: 10 kozłów, 25 kóz i 15 kozłat	Obszar ochrony krajobrazowej
10	Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 	150 osobników ²⁾ , w tym: 30 byków, 75 łań i 45 cieląt	Obszar ochrony krajobrazowej

	3) monitorowania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w uprawach rolnych		
11	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539) oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,50 osobnika/km ²	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Odstrzał daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. — Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
13	Odlów (przewidywanymi dla danego gatunku metodami) lub odstrzał obcych gatunków, stanowiących zagrożenie dla rodzimych gatunków fauny	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
14	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) oraz eliminacja: jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
15	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B, w tym ręczne odnowienie oraz mineralizacja	0,84 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 157h, 172Ah, 253m i 366c. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 180f
16	Zapobieganie zagrożeniu pożarowemu przez wykaszanie odrośli, roślin zielnych, wraz z usuwaniem biomasy	0,10 ha	Obręb Ochronny Kampinos: 204s
17	Przegląd techniczny hydrantów	6 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos: 172Ac, 172Ah, 172Ap, 172g i 173j
18	Utrzymanie przejezdności dojazdów pożarowych, w tym: 1) ich oznakowanie; 2) usuwanie wywrotów i złomów oraz drzew zagrażających bezpieczeństwu; 3) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	5,29 km	Obszar ochrony krajobrazowej
19	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej, pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
20	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

21	Oznakowanie dojazdów pożarowych, w tym przez piktogramy, ustawianie tablic lub oznakowanie szlabanów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
22	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
23	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539) oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,50 osobnika/km ²	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływanie szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 3) monitorowania szkód powodowanych przez sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) w uprawach rolnych 	50 osobników ²⁾ , w tym: 10 kozłów, 25 kóz i 15 kozłat	Obszar ochrony krajobrazowej
3	Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach oraz uprawach leśnych i rolnych, z uwzględnieniem:	150 osobników ²⁾ , w tym: 30 byków, 75 łań i 45 cieląt	Obszar ochrony krajobrazowej

	<ol style="list-style-type: none"> 1) zapotrzebowania dużych drapieżników na pokarm, które jest określane na podstawie monitoringu liczebności dużych drapieżników; w przypadku gdy dane z monitoringu dużych drapieżników wykażą możliwość naturalnej regulacji liczebności populacji jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), regulacja nie będzie wykonywana; 2) monitorowania uszkodzeń młodego pokolenia drzew, wskazującego znaczące oddziaływanie szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) na ekosystemy leśne, zagrażające celom ich ochrony; 3) monitorowania szkód powodowanych przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>) w uprawach rolnych 		
4	<p>Zabezpieczanie pól i upraw rolnych przed szkodami powodowanymi przez: dzika (<i>Sus scrofa</i>), jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), daniela (<i>Dama dama</i>) i sarnę (<i>Capreolus capreolus</i>):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosowanie środków zapachowych (repelentów); 2) nocne dyżury i odstraszenie żerujących osobników w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia; 3) budowę ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem pastuchów elektrycznych i siatki leśnej 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	<p>Odstrzał daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. — Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	<p>Odłów (przewidzianymi dla danego gatunku metodami) lub odstrzał obcych gatunków, stanowiących zagrożenie dla rodzimych gatunków fauny</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	<p>Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) oraz eliminacja: jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

8	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk, w szczególności przez wydzierżawienie miejscowym rolnikom gruntów wykupionych i prowadzenie przez nich wybranych zabiegów: <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywnego wypasu; 3) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 4) prowadzenie pasiek pszczoły kampinoskiej; 5) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 6) ograniczenie występowania gatunków obcych, przez koszenie i wywóz poza obszar Parku 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk ptaków, w szczególności: gąsiora (<i>Lanius collurio</i>) i lerki (<i>Lullula arborea</i>), przez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych w ramach projektu: „Ochrona mozaiki siedlisk Kampinoskiego Parku Narodowego”, finansowanego ze środków NFOŚiGW	4,58 ha	Obręb Ochronny Kromnów: 422c
10	Ochrona bioróżnorodności ekosystemów nieleśnych, w tym przed inwazyjnymi gatunkami obcymi roślin zielnych i drzewiastych, w szczególności przez wrywanie, wykopywanie lub koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
11	Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>) oraz wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>), przez odłów, rozmnażanie w warunkach sztucznych <i>ex situ</i> i wsiedlanie osobników w przygotowanych oczkach wodnych. Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Wzmacnianie populacji płazów (<i>Amphibia</i>) przez wsiedlanie osobników kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) oraz tworzenie dogodnych siedlisk i miejsc zimowania, w szczególności budowa zimowisk i dostosowanie piwniczek do	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	potrzeb płazów (<i>Amphibia</i>), w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746		
13	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych w celu zachowania lub odtworzenia siedlisk poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>), zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) oraz kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	14 piętrzeń, 8 km, 5 oczek wodnych (razem z ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową)	Obszar ochrony krajobrazowej
14	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, w tym prace koncepcyjne, geodezyjne i projektowe w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł, jako wodącego nurtu kształtowania krajobrazu przez: innowacje, transformacje i zwiększenie skali”, umowa nr 101036337, Horyzont 2020	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona ekosystemów wodnych, w tym przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych, w szczególności przez wrywanie, wykopywanie lub ręczne koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Wzmacnianie populacji płazów (<i>Amphibia</i>) przez wsiedlanie osobników kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) oraz tworzenie dogodnych siedlisk i miejsc zimowania w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
3	Inwentaryzacja i przygotowanie wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) przez odłów osobników do rozmnażania w warunkach sztucznych <i>ex situ</i> . Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

4	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) przy wykorzystaniu pułapek żywołonnych i usypiaczy CO ₂ , w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w tym wykaszania roślinności w rowach i na skarpach, wrywania roślinności korzeniącej się oraz odmulania i pogłębiania kanałów na wybranych ciekach	Według potrzeb	Kanały: 1) Łasica; 2) Ł9; 3) Zaborowski; 4) Olszowiecki; 5) Kromnowski
6	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków wodnych mokradeł, prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł, jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu przez: innowacje, transformacje i zwiększenie skali” umowa nr 101036337, Horyzont 2020	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 w tym budowa piętrzeń na kanałach i naturyzacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych, w celu zachowania siedlisk bezkręgowców poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>), kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	14 piętrzeń, 8 km, 5 oczek wodnych (razem z obszarami ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej)	Obszar ochrony krajobrazowej

8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Nasadzenia drzew i krzewów na brzegach cieków. 5. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi, w szczególności z przetamowań i wałów ziemnych. 6. Remont drewnianych przegród. 7. Naprawa uszkodzeń w istniejących przetamowaniach. 8. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, w szczególności ochrona przed zarastaniem 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Przyspieszanie spływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód, powodujących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia	Według potrzeb	Kanały: 1) Łasica; 2) Ł9; 3) Zaborowski; 4) Olszowiecki; 5) Kromnowski
10	Poprawa warunków i renaturyzacja ekosystemów wodnych będących na styku Parku i otuliny w ramach współpracy z Radą Koordynacyjną Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinoska i UNESCO	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad pomnikami, mogiłami, miejscami straceń i miejscami pamięci narodowej, w tym konserwacja, remont lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie	Według potrzeb	1. Obręb ochronny Laski: 209g
2	Opieka nad cmentarzami, w tym ich porządkowanie, odkrzaczanie lub usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób lub mienia	Według potrzeb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Laski: 2g, 123b i 210b. 2. Obręb Ochronny Kromnów 367 i 391 oraz działka o numerze 54 obręb ewidencyjny Miszory i działka o numerze 31 obręb ewidencyjny Władysławów. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 322 oraz działka o numerze 61 obręb ewidencyjny Karolinów
3	Opieka nad kapliczkami i krzyżami przydrożnymi, w tym konserwacja, remont	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	lub wymiana zniszczonych elementów oraz porządkowanie otoczenia, odkrzaczanie lub usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób lub mienia		
4	Ochrona pamięci o wydarzeniach historycznych, w szczególności przez udział w uroczystościach patriotycznych upamiętniających te wydarzenia oraz składanie wiązanek	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 2g, 123b, 185b, 185g, 209g i 210b. 2. Obręb Ochronny Kromnów 367 i 391 oraz działka o numerze 54 obręb ewidencyjny Miszory i działka o numerze 31 obręb ewidencyjny Władysławów. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 322 oraz działka o numerze 61 obręb ewidencyjny Karolinów
5	1. Usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów lub odwiedzających Park, przy szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych i spacerowych oraz drogach 2. Oczyszczanie światła szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych z wrastających gałęzi i zakrzaceń. 3. Koszenie poboczy szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	Nabywanie nieruchomości, w szczególności w ramach realizacji prawa pierwokupu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	Utrzymanie szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i spacerowych, w tym: 1) odśnieżanie; 2) konserwacja lub remont nawierzchni; 3) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych; 4) odnowienie oznakowania lub likwidacja starego oznakowania; 5) korekta przebiegu zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami związanymi z ochroną przyrody i potrzebami kanalizacji ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
8	Utrzymanie polan wypoczynkowych, w tym: 1) koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów, wraz z usunięciem biomasy; 2) usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park; 3) konserwacja, remont lub wymiana nawierzchni;	13 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski: 209c, 334c i 360a. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 157h, 173h i 253m. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 67c

	<p>4) montaż, konserwacja, remont lub wymiana urządzeń i znaków informacyjnych;</p> <p>5) budowa, remont lub likwidacja palenisk;</p> <p>6) oczyszczanie palenisk, w tym wywożenie popiołu;</p> <p>7) wymiana piasku przy paleniskach;</p> <p>8) rekultywacja nawierzchni z podsiewem roślin</p>		
9	<p>Utrzymanie parkingów, w tym:</p> <p>1) usuwanie wywrotów, złomów, drzew lub ich fragmentów zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park;</p> <p>2) konserwacja, remont lub wymiana nawierzchni;</p> <p>3) budowa, remont lub wymiana ogrodzeń;</p> <p>4) koszenie oraz usuwanie nalotu drzew i krzewów, wraz z usunięciem biomasy</p>	16 obiektów	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 3d, 9c, 10f, 123f, 135m, 188i, 209f, 209g, 227a, 227b, 326a, 326g, 360a i 196 oraz działka o numerze 1962 obręb ewidencyjny Laski.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 152a i 172Ap.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kromnów: 67c i 180f</p>
10	Ochrona ekosystemów przed zanieczyszczeniem przez ustawienie, wymianę, likwidację zniszczonych, budowę i modernizację oraz serwis toalet przenośnych i leśnych	Według potrzeb	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 3d, 135m, 209c i 334c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 172Ah i 172Aj</p>
11	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Oznakowanie granic Parku w obszarze ochrony krajobrazowej Brzozówka, w szczególności przez wydzierżawienie gruntu na potrzeby ustawienia tablicy urzędowej	1 m ²	Obręb Ochronny Kromnów: działka o numerze 209/1 obręb ewidencyjny Brzozówka
13	<p>Edukacja i informowanie społeczeństwa, w szczególności w zakresie funkcjonowania Parku, zasadach obowiązujących na obszarze Parku, wydarzeń organizowanych przez Park oraz o realizowanych projektach i dofinansowaniach ze środków zewnętrznych, w tym wspólnotowych, przez:</p> <p>1) budowę, konserwację, remonty lub wymianę tablic informacyjnych;</p> <p>2) likwidację niepotrzebnych, zużytych lub trwale zniszczonych tablic informacyjnych</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
14	Ochrona zbiorowisk roślinnych przed zniszczeniem, w szczególności rozdeptywaniem oraz kanalizacja ruchu turystycznego przez budowę, konserwację, remont lub wymianę kładek i mostków na szlakach turystycznych, ścieżkach dydaktycznych i spacerowych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
15	Ochrona ekosystemów przez wyznaczenie i zagospodarowanie miejsc	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	przeznaczonych do odpoczynku, w szczególności budowa, konserwacja, remont, wymiana lub likwidacja niepotrzebnych, zużytych i trwale zniszczonych obiektów małej architektury		
16	Budowa, modernizacja lub remont parkingów turystycznych w tym budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej, wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	11 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski: 3d, 9c, 10f, 135m, 227a, 227b, 326a, 326g i 196 oraz działka o numerze 1962 obręb ewidencyjny Laski. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 67c. 3. Obręb Ochronny Kampinos: 152a
17	Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ośrodka Dydaktyczno–Muzealnego w Granicy	Według potrzeb	Ośrodek Dydaktyczno–Muzealny w Granicy
18	Modernizacja lub rozbudowa oraz demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
19	Remont drewnianych zabytkowych obiektów, wraz z zabudowaniami gospodarczymi, oraz obiektów o szczególnej wartości architektonicznej lub historycznej, w tym tzw. „Domu Nadleśniczego” oraz zagospodarowanie terenu wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 194j, 196c, 206bx i 344s. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 172g i 172Ac. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 6p
20	1. Upowszechnianie wiedzy o Parku oraz wiedzy przyrodniczej i ekologicznej, oraz zasad zrównoważonego rozwoju, przez działania edukacyjne i informacyjne, w tym: 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych; 2) organizację wydarzeń edukacyjnych, w szczególności: festiwali, szkoleń, warsztatów, wycieczek edukacyjnych, konkursów, wernisaży, wystaw, festynów oraz kampanii informacyjnych i promocyjnych; 3) Działalność wydawnicza. 2. Organizacja sympozjów, seminariów lub konferencji	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach. 4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody „Kampinos” z siedzibą w Lesznie
21	Ochrona elementów dawnych fortyfikacji i obiektów powojkowych lub wojskowych, w tym zabezpieczenie ich przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, w szczególności przez: montowanie słupków,	4 obiekty	1. Obręb Ochronny Kromnów: 224, Fort V Dębina. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 219d, Prochownie Generała Zajączka. 3. Grochalskie Piachy. 4. Fort VII Cybulice

	szlabanów, ogrodzeń, tablic informacyjnych i ostrzegawczych		
22	Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno–Muzealny w Granicy
23	Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
24	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Kampinos”
25	Realizacja programu badawczo-pomiarowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
26	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów, w tym sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
27	Prowadzenie: 1) badań i inwentaryzacji siedlisk, gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 2) badań procesów przyrodniczych; 3) monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin, zwierząt, grzybów oraz siedlisk w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
28	Wprowadzenie i konserwacja sprzętu używanego do monitoringu wizyjnego, na niektórych obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarze Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
29	Budowa parkingu i zagospodarowanie polany wypoczynkowej w Truskawiu oraz wykonanie łącznikowego szlaku pieszo-rowerowego z Truskawia do Pociechy	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 227a
30	Modernizacja polany wypoczynkowej, parkingu i przylegającej ścieżki edukacyjnej „Roztoka” we wsi Kiścinne, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos: 152a
31	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
32	Nabywanie nieruchomości, w tym przez wykonanie prawa pierwokupu, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych LIFE: Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska" LIFE19	5 ha	Obszar ochrony krajobrazowej

	NAT/PL/000746 (kontynuacja zadania w projekcie)		
33	Zabiegi ratownicze w przypadku wystąpienia pożaru z zastosowaniem metod naziemnych i lotniczych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
34	Dyżury przeciwpożarowe kierowców ciągników i działania dogaszające pożary, w tym dozorowanie pożarzysk	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
35	Wykorzystywanie dronów na potrzeby bezpieczeństwa publicznego i środowiskowego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
36	Zakup, montaż i konfiguracja stacji meteorologicznej z funkcją przeciwpożarowego punktu pomiarowego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
37	Utrzymywanie systemu łączności radiotelefonicznej oraz systemu monitoringu wizyjnego obszarów leśnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
38	Modernizacja systemu monitoringu sygnalizacji pożaru skansenu i muzeum w Granicy	Według potrzeb	Ośrodek Dydaktyczno Muzealny w Granicy
39	Badania laboratoryjne (parazytologia, mikrobiologia, patomorfologia i obecność włośni) tuszek wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) odłowionych w projekcie Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
40	Prowadzenie badań nad biologią i ekologią wybranych gatunków zwierząt oraz ich monitoring, m.in. bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>), żurawia (<i>Grus grus</i>), kropiatki (<i>Porzana porzana</i>), derkacza (<i>Crex crex</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
41	Badania ichtiofauny w ramach projektu „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Objaśnienia:

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25000, według stanu na 01.01.2022 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Parku w miejscowości Izabelin.

²⁾ Dotyczy obszaru ochrony czynnej i krajobrazowej łącznie.

- ³⁾ Kody siedlisk przyrodniczych, nazwy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt lub roślin podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).
- ⁴⁾ Siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Gatunki roślin, w szczególności: 1) kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i>); 2) zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>); 3) orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>); 4) szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>); 5) naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>); 6) dzwoniecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>); 7) goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>); 8) lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>); 9) wawrzynek wilczęłyko (<i>Daphne mezereum</i>); 10) bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>); 11) zimoziół północny (<i>Linnaea borealis</i>); 12) miodownik melisowaty (<i>Melittis melissophyllum</i>); 13) pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	Ochrona <i>ex situ</i>	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion lub części roślin rodzimych gatunków ze stanowisk naturalnych w celu wzbogacenia kolekcji <i>ex situ</i> . 3. Sadzenie i pielęgnowanie roślin przy polanach wypoczynkowych, leśniczówkach oraz w obrębie skansenu w Granicy oraz Dyrekcji Parku i Centrum Edukacji w Izabelinie
2	Dzwoniecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Ochrona <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>	1. Ochrona siedlisk występowania gatunku – płątów widnych lasów, w tym dąbrów świetlistych, przez usuwanie roślin gatunków ekspansywnych i inwazyjnych gatunków obcych, wraz z usuwaniem biomasy oraz remont lub wymianę ogrodzeń. 2. Utrzymanie kolekcji gatunku w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku

3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>). 2. Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). 3. Nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>). 4. Kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>). 5. Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>). 6. Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>). 7. Starodub łąkowy (<i>Ostericum palustre</i>). 8. Kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>). 9. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 10. Czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk)) 	Ochrona <i>in situ</i>	<p>Ochrona siedlisk występowania gatunków, w szczególności przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie powierzchni łąk i muraw; 2) odkrzaczanie powierzchni łąk; 3) usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smagliczka pagórkowa (<i>Alyssum montanum</i>). 2. Piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>). 3. Podejźrzon rutolistny (<i>Botrychium multifidum</i>). 4. Zimoziół północny (<i>Linnaea borealis</i>) 	Ochrona <i>in situ</i>	<p>Ochrona siedlisk występowania gatunków, w szczególności przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usuwanie gatunków ekspansywnych i inwazyjnych oraz nadmiernie zacieśniających drzew i krzewów; 2) usuwanie zalegającej biomasy
5	<p>Restytuowane gatunki roślin:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>); 2) naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>); 3) sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>); 4) szałwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	Ochrona <i>in situ</i>	<p>Ochrona siedlisk występowania gatunków, w szczególności przez koszenie powierzchni muraw oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych gatunków obcych</p>
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 2. Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>). 3. Lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>). 4. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 5. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 6. Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>). 	Ochrona <i>in situ</i>	<p>Ochrona siedlisk występowania gatunków, w szczególności przez odkrzaczanie powierzchni muraw oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych gatunków obcych</p>

	7. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)		
7	1. Kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>). 2. Kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>). 3. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>). 4. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 5. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 6. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 7. Wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>). 8. Piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Ochrona siedlisk występowania gatunków, w szczególności przez poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych gatunków obcych
8	Miodownik melisowaty (<i>Melittis melissophyllum</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Ochrona populacji przed zgryzaniem przez zwierzęta przez punktowe ogrodzenie siatką

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki bezkręgowców objęte ochroną gatunkową. 3. Gatunki ptaków objęte ochroną gatunkową	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczenie łąk wraz z usunięciem biomasy. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez nabywanie i renaturyzację gruntów
2	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>). 5. Każdy inny potencjalny gatunek podlegający ochronie	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd

	strefowej, np. kania czarna (<i>Milvus migrans</i>)		
3	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>), w szczególności dziuplaki oraz bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Ochrona nisz bytowania rzadkich gatunków zwierząt	1. Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami. 2. Przystosowywanie małych i dużych zimowisk nietoperzy, w szczególności piwniczek ziemnych, fortów lub bunkrów) oraz budowa i utrzymywanie istniejących letnich kryjówek nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) – skrzynki i małe wieże
4	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w Ośrodku Hodowli Żubrów w Smardzewicach	1. Wprowadzenie nowych osobników. 2. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 3. Opieka weterynaryjna. 4. Badanie w kierunku gruźlicy i innych chorób wprowadzonych żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 5. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe)
5	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Kontynuacja programu reintrodukcji gatunku rozpoczętego w 1992 r.	1. Monitoring populacji. 2. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 3. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie
6	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji
7	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działania mające na celu zmniejszenie szkód wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona tam i żeremi 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością
8	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Wykładanie lizawek dla zwierząt. 2. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
9	Ssaki (<i>Mammalia</i>) i ptaki (<i>Aves</i>)	Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja liczebności zwierząt metodą liczenia tropów na transektach oraz całorocznej obserwacji.

			2. Monitoring poszczególnych gatunków lub grup gatunków wg metodyki uznanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
		Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) do poziomu 1–3 osobników/1000 ha i redukcja gatunków obcych	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539)
10	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	1. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie szczepienia przeciwko wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych lub odstrzelonych lisów (<i>Vulpes vulpes</i>) w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną
11	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>). 5. Jarzębatka (<i>Sylvia nisoria</i>). 6. Lerka (<i>Lullula arborea</i>). 7. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 8. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona gatunków	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk wraz z usunięciem biomasy. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych gatunków obcych roślin. 4. Utrzymanie oczek wodnych. 5. Adaptacja piwnic ziemnych na zimowiska nietoperzy oraz konserwacja dotychczasowych. 6. Przystosowanie, utrzymanie i konserwacja obiektów budowlanych dla nietoperzy, w szczególności fortyfikacji. 7. Poprawa stanu siedlisk przez nabywanie i renaturyzację gruntów
12	1. Zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>). 2. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 3. Kreślinek nizinny. (<i>Graphoferus bilineatus</i>) 4. Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>). 5. Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	Ochrona siedlisk gatunków	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt na obszarach objętych ochroną krajobrazową

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ssaki (<i>Mammalia</i>)	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych, w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.

		Monitorowanie liczebności populacji	Inwentaryzacja stanu zwierząt metodą całorocznej obserwacji oraz liczenia tropów na transektach
2	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Kontynuacja programu reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczętego w 1992 r.	1. Monitoring populacji. 2. Śledzenie zachowań osobników w naturze. 3. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie
3	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji
4	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód powodowanych przez bobry (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością
5	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	1. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie szczepienia przeciwko wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych lub odstrzelonych lisów (<i>Vulpes vulpes</i>), w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną
6	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwniczek ziemnych, skrzynek, przysposabianie obiektów budowlanych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części jako siedliska dla nietoperzy, a także budowa małych wież dla nietoperzy
7	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>). 5. Każdy inny potencjalny gatunek podlegający ochronie strefowej, np. kania czarna (<i>Milvus migrans</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń
8	Ptaki (<i>Aves</i>)	Zachowanie i odtwarzanie siedlisk	1. Zachowanie i odtwarzanie siedlisk półnaturalnych (w tym przede wszystkim muraw, łąk, pastwisk, wrzosowisk). 2. Nabywanie nieruchomości. 3. Utrzymanie i odtwarzanie odpowiednich stosunków wodnych

9	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>), w szczególności dziuplaki oraz bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	Zachowanie i tworzenie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew martwych i z dziupłami oraz utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102). 2. Gatunki bezkręgowców objęte ochroną gatunkową. 3. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, z późn. zm.) 	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenia i odkrzaczania łąk wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziupłami, próchniejących i martwych – głównie dębów (<i>Quercus</i>) i lip (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>). 5. Jarzębatka (<i>Sylvia nisoria</i>). 6. Lerka (<i>Lullula arborea</i>). 7. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 8. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>) 	Ochrona gatunków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk wraz z usunięciem biomasy. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych gatunków obcych roślin. 4. Utrzymywanie oczek wodnych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>). 2. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 3. Kreślinek nizinny (<i>Graphoferus bilineatus</i>). 4. Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>). 5. Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>) 	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu siedlisk i utworzenie nowych dogodnych miejsc bytowania. 2. Wsparcie populacji przez wsiedlanie osobników odchowanych w sztucznych warunkach

		Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	
--	--	-------------------------------------	--

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹³⁾
1	Ochrona ścisła	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 1a–1h, 2a–2g, 3a–3d, 4a–4g, 5a–5h, 6a–6d, 7a–7d, 8a–8f, 9a–9d, 10a–10m, 11a–11i, 12a–12j, 13a–13m, 14a–14h, 15a–15h, 16a–16n, 17a–17n, 18a–18h, 49a–49i, 50a–50j, 51a–51i, 52a–52d, 54a, 54c–54i, 55a–55f, 56a–56i, 57a–57g, 69a, 69p, 70a–70i, 71a–71g, 72a–72m, 73a–73h, 74a–74l, 92m, 93a–93g, 94a–94h, 95a–95d, 96a–96k, 137b, 138b, 142c–142d, 143b–143d, 144a–144d, 145a–145j, 146a–146g, 147a, 151c–151g, 161a–161f, 162a–162g, 165d–165g, 166a–166d, 167a–167h, 168a–168f, 169a–169b, 170a–170b, 171a, 172a–172b, 181j, 181l, 210a–210j, 210l–210m, 211a–211c, 215a–215c, 216a–216h, 216k–216l, 217a–217f, 238a–238m, 239a–239f, 240a–240l, 242a–242i, 243a–243f, 244a–244c, 245a–245f, 246a–246c, 247a, 248a–248b, 249a–249d, 249g–249h, 250a–250b, 251a–251c, 291a–291f, 291h i 292a–292z.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 3c–3j, 3Aa–3Af, 4a–4j, 4Aa–4Ai, 5a–5g, 5n–5r, 6i, 6m–6o, 6r, 9a–9l, 10a–10c, 11a–11g, 12a–12j, 13c, 14a–14d, 15a–15d, 15j–15k, 16a–16f, 16k, 17a–17h, 17l, 18a–18f, 18h, 19a–19b, 19d, 25a, 26a–26f, 27a–27g, 47c–47d, 48a–48d, 48g, 95a–95c, 96a–96b, 97a–97d, 140j–140k, 141d–141j, 141n–141p, 142a–142j, 143a–143k, 144b–144i, 145a–145i, 146a–146j, 147a–147f, 161c–161j, 162a–162j, 163a–163j, 164a–164k, 182a–182i, 183a–183l, 184a–184f, 185a–185f, 186a–186h, 193a–193m, 194a–194o, 195a–195m, 196a–196i, 197a–197j, 198a–198f, 199a–199h, 200a–200i, 201a–201d, 202a–202h, 203a–203h, 204g, 206a–206h, 208c–208d, 214c, 214f, 215a–215c, 232a–232r, 233a–233p, 234a–234l, 235a–235n, 236a–236s, 237a–237m, 238a–238i, 239a–239k, 240a–240i, 241a–241j, 242a–242h, 243a–243l, 244a–244r, 245a–245i, 246a–246i, 247a–247g, 248a–248n, 249a–249k, 250a–250c, 251a–251i, 252a–252k, 253a–253n, 254a–254o, 255a–255g, 256a–256g, 257a–257j, 258a–258j, 259a–259i, 260a–260k, 264a–264c, 265a–265i, 266a–266c, 266i–266j, 267a–267c i 268a.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 10i–10o, 11h, 11k–11s, 17f–17h, 24b–24d, 25a–25b, 25f–25n, 27a–27j, 28a–28i, 29a–29k, 30a–30i, 31a–31i, 32a–32b, 32d–32g, 33f, 33h–33i, 34c–34f, 35a–35p, 36a–36g, 37a, 37i–37n, 38j–38l, 48a–48i, 49a–49j, 50a–50g, 51a–51d, 52a–52b, 53a–53c, 54a–54d, 55a–55l, 56a–56m, 57a–57i, 58c–58j, 59c–59j, 67a–67c, 68a–68b, 69a–69d, 70a–70d, 71a–71i, 72a–72f, 73a–73f, 74a–74j, 75g–75i, 77b–77d, 77h–77n, 92a–92b, 93a–93g, 94a–94f, 95a–95d, 96a–96d, 97a–97d, 98a–98c, 99a–99j, 100a–100c, 101a–101h, 102a–102i, 114a, 114d–114f, 116a–116g, 117a–117f, 118a–118d, 119a–119g, 120a–120c, 121a–121j, 132b, 133a–133b, 134a–134d, 135a–135f, 135i, 136a–136b, 136f–136h, 136j, 147a–147l, 148a–148g, 148i, 160c–160g, 161h–161i, 171a–171h, 172a–172n, 173a–173j, 173l, 174d, 174g–174h, 232a–232c, 233a–233g, 234a–234f, 268a–268d, 268g, 268j–268k, 269a–269g, 270a–270t, 271a–271h, 281a, 281j, 282a i 282g</p>
2	Ochrona czynna	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 43a, 48a–48l, 54b, 54j, 58a–58l, 59a–59j, 60a–60f, 61a–61i, 62a–62k, 63a–63f, 64a–64p, 65a–65g, 66a–66h, 67a, 67b, 68a–68c, 69b–69o, 70j, 70k, 71h, 71i, 75a, 75b, 76a–76h, 77a–77g, 78a, 78b, 79a–79d, 80a–80h, 81a–81d, 82a–82l, 83a–83d, 83g–83h, 84a–84k, 85a, 85b, 86a–86c, 87a–87d, 88a–88h, 89a–89g, 90a–90g, 91a–91f, 92a–92l, 97a–97i, 98a–98c, 99a–99d, 100a–100d, 101a, 102a, 102b, 103a, 103b, 104a, 104b, 105a–105c, 106a, 106b, 107a, 107b, 108a–108d, 109a–109f, 110a–110c, 111a–111f, 112a–112l, 113a, 114a–114c, 115a–115c, 116a, 116b, 117a–117d, 118a–118f, 119a–119c, 120a, 121a, 122a, 122b, 123a, 123b, 124a–124l, 125a–125g, 126a–126g, 127a–127j, 128a–128j, 129a–129j, 130a–130j, 131a–131g, 132a–132h, 132j–132l, 133a–133d, 134a–134j, 135a–135g, 136a–136g, 137a, 138a, 139a–</p>

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹³⁾
		<p>139d, 140a–140c, 141a–141c, 142a, 142b, 143a, 147b, 148a, 149a, 150a–150c, 151a, 151b, 152b–152g, 153a–153d, 154a–154c, 155a–155d, 156a, 156b, 157a–157g, 157i, 158a–158t, 158a–158z, 159a–159c, 160a, 160b, 163a–163d, 164a, 164b, 165a–165c, 172c–172f, 172Aa, 172Ad–172Af, 172Ai, 172Ak–172Ao, 173a–173h, 173j, 174a–174c, 175a–175f, 176a–176h, 177a–177i, 178a–178f, 178Aa–178Al, 179a, 179b, 180a–180h, 181a–181i, 181k, 181m, 182a–182o, 183a–183n, 184a–184p, 184s, 185a–185l, 186a, 187a–187l, 188a–188l, 189a–189h, 190a–190f, 191a–191f, 192a–192k, 193a–193i, 194a–194j, 195a–195h, 196a–196f, 197a–197h, 198a–198d, 199b–199f, 200a–200f, 201a–201o, 202a–202d, 203a, 203b, 204a–204r, 204t, 205a–205d, 205g–205i, 207a, 210k, 212a–212c, 214a–214c, 215d, 216i, 216j, 216m, 216n, 218a, 219a–219h, 220a–220g, 221a–221f, 221h–221m, 222a–222h, 223a–223h, 224a, 225a–225c, 226a, 227a, 228a, 228b, 229a, 230a–230j, 231a, 232a, 233a–233c, 234a–234f, 235a, 235b, 236a–236g, 237a–237h, 240m, 241a–241f, 249f, 250c–250i, 252a–252j, 253a–253l, 254a–254d, 254g–254m, 255a–255h, 256a, 256b, 256d–256h, 257a–257d, 258a–258f, 259a–259c, 260a–260f, 261a–261g, 262a, 263a–263f, 264a–264j, 265a–265n, 266a–266p, 267a–267l, 268a–268c, 270a–270y, 271a–271i, 271k–271p, 272a–272l, 273a–273f, 273h–273k, 275a–275i, 275k–275t, 276a–276g, 277a–277i, 278a–278d, 279a, 280b–280s, 281a–281p, 282a–282o, 284a–284n, 285a–285o, 286a–286c, 286Aa–286Ad, 287a–287n, 288a–288o, 289a–289g, 290a–290f, 290h–290m, 291g, 291i, 291j, 293a–293c, 293f–293r, 294a–294k, 295a–295i, 296a–296o, 297a–297z, 298a–298t, 298x, 299a–299k, 300a–300n, 301a–301d, 301g–301p, 302a–302z, 303a–303x, 304a–304y, 305a–305o, 306a–306t, 307a–307p, 308a–308l, 309a–309h, 310a–310j, 311a–311f, 312a–312f, 313a–313d, 314a–314b, 315a–315r, 315a–315z, 316a–316n, 316r–316s, 317a–317o, 318a–318w, 319a–319l, 320a, 320b, 321a–321k, 322a–322m, 323a–323i, 324a–324n, 325a–325j, 326a, 326b, 327a, 327b, 328a–328c, 329a–329h, 330a–330m, 331a–331z, 332a–332i, 333a–333k, 334a–334p, 334s, 335a–335n, 336a–336h, 337a–337d, 338a–338g, 339a–339i, 340a–340z, 341a–341g, 342a–342f, 343a–343m, 344a–344d, 344g–344h, 345a–345h, 346a–346d, 347a–347k, 348a–348l, 349a–349n, 350a–350d, 351a–351k, 352a–352n, 353a–353f, 354a–354r, 354j–354n, 354a–354z, 355a, 355b, 355d–355p, 355a–355z, 356a–356c, 357a–357f, 358a–358f, 359a–359d, 360a–360t, 360a–360z, 361a–361d, 361g–361l, 361n–361s, 362a–362i, 362k–362n, 362p, 362s–362z, 363a–363i, 364a–364n, 365a–365i, 366b, 366f–366n, 367a, 367c–367k, 368a–368l, 369a–369z, 370a–370m, 371a–371h, 372a–372j, 373a–373k, 373m–373o, 373r–373w, 374a–374k, 375a–375f, 376a–376d, 377a–377z, 378a–378k, 379a–379c, 380a–380h, 381a–381d, 382a–382c, 382f–382k, 382m, 382o, 383a–383n, 384a–384j, 385a–385z, 386a–386l, 387a–387o, 388a–388d, 389a–389p, 389Aa, 390a–390k, 391a–391d, 392a–392h, 393a–393d, 394a–394h, 395a–395h, 396a–396j, 397a–397b, 398a–398m, 399a–399i, 400a–400n, 401a–401i, 402a–402d, 403a–403c, 404a–404h, 405a–405m, 406a, 406c–406k, 406a–406z, 407a–407f, 408a–408k, 409a–409i, 410a–410i, 411a–411d, 411g–411i, 412a–412l, 413a–413o, 414a–414i, 415a–415w, 416a–416m, 417a–417f, 418a–418r, 419a–419i, 419k–419l, 420a–420h, 421a–421d, 422a–422h, 423a–423l, 424a–424l, 425a, 426a–426n, 427a–427j, 428a–428n, 429a–429j, 430a, 431a–431c, 432a–432n, 433a, 433b, 436a–436c, 437a–437z, 438a–438d, 438g–438i, 440a–440l, 442a–442h, 444a, 444b, 446a–446c, 449a–449j, 450a–450d, 451a i 452a–452o.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 1a–1g, 2a–2h, 3a, 3b, 5h–5m, 6a–6h, 6j–6l, 6s, 6t, 7a, 7b, 8a, 8b, 13a, 13b, 13d–13k, 14f–14k, 15f–15i, 15l, 15m, 16g–16j, 16l, 16m, 17i–17k, 17m, 17n, 18g, 18i–18k, 19c, 19f, 19h–19r, 20a–20z, 21a–21g, 22a–22d, 23a–23h, 24a–24g, 25b–25g, 26g, 26h, 27h–27j, 28a–28g, 29a–29i, 30a–30j, 31a–31r, 32a–32m, 33a–33l, 34a–34r, 35a–35p, 36a–36z, 37a–37k, 38a–38i, 39a–39h, 40a–40d, 41a–41d, 42a–42f, 43a–43c, 44a–44f, 45a–45h, 46a–46g, 47a, 47b, 47f–47j, 48f, 48h, 49a–49o, 50a–50j, 51a–51o, 52a–52o, 53a–53l, 54a–54r, 55a–55i, 56a–56j, 57a–57l, 58a–58k, 59a, 59b, 60a–60h, 61a–61f, 62a–62i, 63a–63f, 64a, 64b, 65a–65g, 66a–66d, 67a, 67b, 67d–67j, 68a–68f, 69a, 69b, 70a, 70b, 71a–71c, 72a–72c, 73a–73c, 74a, 74b, 75a–75j, 76a–</p>

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹³⁾
		<p>76i, 77a–77r, 77g–77p, 77a–77z, 78a–78g, 79a–79h, 80a–80i, 81a–81h, 82a–82l, 83a–83c, 84a–84h, 85a–85f, 86a–86i, 87a–87g, 88a–88k, 89a–89h, 90a–90i, 91a–91k, 92a–92g, 93a–93g, 94a–94i, 97f, 98a–98h, 99a–99d, 100a–100c, 101a–101f, 102a–102g, 103a–103f, 104a, 104b, 105a–105d, 106a, 107a–107c, 108a–108f, 109a–109d, 110a–110k, 111a–111i, 112a–112d, 113a–113f, 114a, 115a–115c, 116a–116g, 117a–117f, 118a–118g, 119a–119g, 120a–120d, 121a, 121b, 122a, 122b, 123a–123g, 124a–124d, 125a–125d, 126a–126f, 127a–127c, 128a–128o, 129a–129m, 130a–130d, 131a–131d, 131Aa–131Ag, 132a–132p, 133a, 133b, 134a, 134b, 134d–134g, 135a–135i, 136a–136f, 137a–137k, 138a–138h, 139a–139i, 140a–140i, 140l–140r, 141a–141c, 141k–141m, 144a, 148a–148g, 149a–149g, 150a–150d, 151a–151h, 152a–152g, 153a–153d, 154a–154h, 155a–155g, 156a–156g, 157a, 157b, 158a–158c, 159a–159c, 160a–160d, 161a, 161b, 161k–161l, 165a–165j, 166a–166i, 167a–167g, 168a–168j, 169a–169d, 170a–170h, 171a–171f, 172a–172d, 173a–173f, 174a–174c, 175a–175d, 176a–176k, 177a–177d, 178a–178g, 179a–179c, 180a–180d, 180g–180j, 181a–181g, 187a–187h, 188a–188h, 189a–189l, 190a–190k, 191a–191l, 192a–192h, 204a–204f, 204h–204j, 205a–205g, 207a–207k, 208a, 208b, 209a–209c, 210a, 210b, 211a, 211b, 212a–212g, 213a–213d, 214a, 214b, 214d, 215d–215f, 216a–216c, 216f–216p, 216Aa–216Am, 217a–217f, 218a–218k, 219a–219d, 219Aa–219Af, 220a–220h, 221a–221j, 222a–222i, 223a–223c, 224a–224n, 225a–225k, 226a–226h, 227a–227o, 229a–229w, 261a–261g, 262a–262g, 263a–263g, 266d–266h, 269a–269z, 270a–270h, 270j–270x, 271a–271r, 272a–272r, 272Aa–272Ai, 273a–273k, 273m, 274a–274z, 274Aa–274Ak, 275a–275s, 276a, 276c–276k, 277a–277h, 279a–279k, 280a–280o, 280r, 281a–281g, 282a–282k, 283a–283l, 284a–284p, 284s–284t, 285a–285m, 286a–286k, 287a–287z, 288a–288h, 289a–289m, 290a–290r, 291a–291o, 291r–291x, 291a–291z, 292a–292d, 292g–292w, 293a, 293c–293j, 294a–294o, 295a–295r, 296a–296i, 296k–296t, 297a–297o, 298a–298k, 299a, 299b, 299a–299z, 300a–300z, 301a, 301c–301g, 301i–301m, 302a–302m, 303a–303o, 303r–303t, 304a–304l, 305a–305z, 306a, 306b, 306d–306t, 307a–307h, 308a–308r, 308a–308z, 309a–309z, 310a–310w, 311a–311z, 312a–312z, 313a–313k, 314a–314k, 315a, 315c–315l, 316a–316r, 317a–317l, 318a–318m, 319a–319z, 320a–320s, 321a–321i, 321k–321m, 322a–322k, 323a–323o, 324a–324t, 325a–325z, 325j–325k, 326a–326z, 327a–327j, 328a–328z, 329a–329z, 330a–330k, 331a–331m, 332a–332d, 333a–333l, 334a–334n, 335a–335m, 336a–336o, 337a–337g, 337j–337m, 338a–338i, 338k–338o, 339a–339j, 339l–339o, 340a–340w, 341a–341j, 342a–342h, 343a–343p, 344a–344o, 345a–345i, 346a–346h, 347a–347g, 348a–348o, 348r–348w, 349a–349n, 350a–350y, 351a–351x, 352a–352l, 353a–353f, 353h–353k, 354a, 354c–354s, 355a–355z, 356a–356z, 357a–357o, 358a–358l, 359a–359t, 360a–360z, 361a–361z, 362a–362w, 363a–363t, 365a–365z, 366a–366z, 366c–366d, 367a–367y, 367a–367b, 368a–368z, 368c–368g, 369a–369f, 369a–369z, 370a–370r, 370a–370z, 371a–371x, 372a–372n, 373a–373h, 374a–374o, 374r–374t, 375a–375l, 376a–376n, 377a–377l, 377a–377z, 378a–378g, 378a–378z, 379a, 379b, 379a–379z, 380a–380z, 381a–381z, 382a–382w, 383a–383z, 384a–384m, 385a–385y, 386a–386o, 387a–387k, 388a–388l, 389a–389k, 390a–390w, 391a–391n, 392a–392z, 393a–393f, 394a–394z, 395a–395k, 396a–396j, 397a–397t, 398a–398r, 399a–399z, 400a–400d, 401a–401j, 402a–402d, 403a, 404a–404d, 405a, 406a, 406c, 406d, 407a–407r, 408a–408h, 410a–410j, 410l–410o, 411a, 411b, 412a–412d, 414a–414d, 415a–415c, 416a, 416b, 417a–417z, 419a, 419c, 419f–419x, 420a–420h, 420j, 421a–421l, 422a–422o, 423a–423g, 424a–424d i 425a–425c.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 1a–1d, 2b–2f, 2h–2l, 3a–3c, 3f–3l, 4a–4i, 5a–5f, 6a–6g, 7a–7j, 8a–8h, 9a, 9b, 9d–9h, 9j–9l, 10a–10d, 10g–10h, 11a–11g, 11i–11j, 12a–12h, 13a, 13c–13h, 14a, 14b, 14d–14f, 15a–15c, 16a–16d, 17a–17d, 18a–18d, 19a–19i, 20a–20m, 21a–21i, 21Aa–21Ag, 22a–22h, 23a–23h, 24a, 25c–25d, 25o, 26a–26c, 26f–26r, 32c, 33a–33d, 33g, 34a, 34b, 37b–37g, 38a–38i, 39a–39g, 40a–40g, 41a–41z, 42a–42l, 43a–43i, 44a–44s, 45a–45i, 46a–46f, 47a–47h, 48j–48k, 58a, 58b, 59a, 59b, 60a–60l, 61a–61l, 62a–62p, 63a–63r, 63Aa, 63Ab, 64a, 64b, 65a–65h, 66a–66c, 75a–75f, 76a–76i, 77a,</p>

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹³⁾
		<p>77f–77g, 78a–78g, 79a–79i, 80a, 80b, 81a, 81c–81h, 82a–82d, 83a–83g, 84a–84f, 85a, 85b, 86a–86d, 87a, 87b, 88a–88g, 89a–89c, 90a–90c, 91a–91c, 103a–103g, 104a–104g, 105a, 105b, 106a–106f, 107a–107g, 108a–108f, 109a–109i, 110a–110f, 111a–111g, 111Aa–111Ao, 112a, 113a–113c, 114b, 114g, 114h, 115a–115k, 122a–122i, 123a, 123c, 123d, 123g, 124a–124f, 125a–125g, 126a–126h, 127a–127d, 128a–128c, 129a–129d, 130a, 131a–131d, 132a, 132c–132h, 133c–133d, 134f–134g, 134Aa–134Ak, 134An, 134Ao, 135g, 135j–135l, 135n, 136c, 136d, 136i, 137a–137g, 138a, 138b, 139a–139d, 140a–140i, 141a–141h, 142a–142d, 143a–143c, 144a–144c, 145a–145c, 146a–146d, 148h, 149a–149l, 150a–150d, 151a–151c, 152a–152f, 153a, 154a, 154b, 155a–155d, 156a–156h, 157a–157d, 158a–158c, 159a–159k, 160a, 160b, 161a–161g, 162a–162d, 163a, 163b, 164a–164i, 165a–165g, 166a, 166b, 167a–167f, 168a–168d, 169a–169i, 170a–170g, 173k, 174a–174c, 174f, 175a, 175b, 176a–176g, 177a–177d, 178a–178n, 179a, 180a–180f, 181a–181c, 182a–182c, 183a–183g, 184a–184g, 185a–185i, 186a–186f, 187a–187g, 188a–188n, 189a–189n, 190a–190c, 191a–191m, 192a–192d, 193a–193d, 194a–194i, 194k, 195a–195j, 196a–196c, 196f–196n, 196p–196s, 197a–197k, 198a–198s, 199a–199k, 200a–200d, 201a–201d, 202a–202g, 203b–203t, 204a–204c, 206a–206x, 206a, 206c, 207a–207l, 208a–208f, 209a, 209b, 209d, 209h–209l, 210a, 210c–210g, 210i–210s, 212a–212c, 212h–212k, 213a–213r, 214a–214i, 215a, 215b, 216a–216g, 217a–217j, 218a–218p, 219a–219s, 220a–220c, 221a–221y, 222a, 223a–223f, 223Aa–223Ac, 224a–224d, 225a–225h, 226a–226m, 227b–227l, 228a–228m, 229a–229w, 230a–230l, 231a–231c, 235a–235g, 236a–236j, 237a–237l, 238a–238h, 239a–239i, 240a–240f, 241a–241x, 242a–242o, 243a–243j, 244a–244r, 245a–245w, 246a–246j, 247a–247m, 248b–248n, 249a–249d, 250a, 250b, 251a–251n, 252a–252o, 253a–253g, 253i, 254a, 254b, 254f–254k, 255a–255d, 255Aa–255Ad, 255Ba–255Bb, 256a–256f, 257a–257g, 258a–258c, 259a–259j, 260a–260k, 261a–261f, 262a–262h, 263a–263f, 264a–264t, 265a–265n, 266a–266h, 267a–267n, 268f, 268h–268i, 268l, 268a–268z, 272a, 272b, 273a–273k, 274a, 274d–274y, 275a–275z, 276a–276o, 277a–277y, 278a–278m, 279a–279f, 280a–280w, 281b–281i, 281k–281r, 282b–282f, 282h–282l, 283a–283t, 284a–284p, 285a–285l, 286a–286m, 287a–287r, 288a–288i, 289a–289m, 290a–290s, 291a–291r, 292a–292z, 293a–293y, 294a–294o, 295a–295o, 296a–296s, 297a–297p, 298a–298g, 298Aa–298Aj, 299a–299j, 300a–300h, 301a–301x, 302a–302i, 303a–303z, 304a–304z, 305a–305z, 306a–306z, 307a–307z, 307c–307f, 308a–308z, 309a, 309c–309m, 309a–309z, 309p–309t, 310a–310x, 310i–310l, 310n–310o, 310r–310s, 310a–310z, 310a–310z, 311a–311s, 311w–311z, 312a–312z, 313a–313x, 314a–314z, 315a–315g, 316a–316s, 316w–316z, 317a–317s, 318a–318n, 319a–319p, 320a–320k, 321a–321k, 322a–322o, 323a–323p, 323a, 323s–323y, 324a–324z, 324b–324h, 324j–324l, 325a–325s, 325a, 325c, 325f, 325h–325i, 325k, 325l, 325n, 325p, 325w–325y, 326c–326f, 326h–326o, 327a–327c, 327f, 327h–327r, 328a, 328b, 328d–328g, 328i–328k, 329a–329r, 330a–330l, 331a–331t, 332a–332t, 333a–333c, 333a–333z, 334a, 334b, 334d–334s, 335a–335s, 336a–336t, 337a–337r, 338a–338j, 339a–339o, 340a–340j, 341a–341k, 342a–342i, 343a–343s, 344a–344r, 344a–344z, 346a–346x, 347a–347x, 348a, 348b, 348d–348n, 349a–349o, 350a–350p, 351a–351m, 352a–352j, 353a–353n, 354a–354z, 357a–357f, 359a, 360b–360t, 362d–362g, 365a–365d, 367a–367f, 368a–368c, 369a–369g, 370a–370h, 371a–371c, 372a–372h, 373a, 374a–374n, 375a, 375b i 376a–376g.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 2a–2z, 3a–3c, 3f–3j</p>
3	Ochrona krajobrazowa	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 83f, 132i, 152a, 157h, 158w, 172g, 172Ab, 172Ac, 172Ag, 172Ah, 172Aj, 172Ap, 173i, 184r, 199a, 204s, 205f, 221g, 253m, 254f, 256c, 270a–270z, 271j, 272m, 273g, 275j, 280a, 290g, 293d, 298w, 301f, 304z, 315s, 316o, 316p, 333l, 334r, 344f, 344i, 354i, 354s, 355c, 355r, 360w, 361f, 361m, 362j, 362o, 362r, 366a, 366c–366d, 367b, 373l, 373p, 382d, 382l, 382n, 406b, 406l, 411f, 419j, 433c i 438f.</p>

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹³⁾
		<p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 6p, 19g, 67c, 77f, 77s, 134c, 180f, 204k, 204l, 216d, 270i, 273l, 276b, 280p, 284r, 291p, 291y, 292f, 293b, 296j, 299c, 301b, 301h, 302n, 303p, 303w, 306c, 308s, 315b, 321j, 325i, 336p, 337h, 337i, 338j, 339k, 348p, 353g, 354b, 366b, 367z, 368b, 368h, 369g, 370s, 374p, 377m, 378h, 379c, 406b, 410k, 419b, 419d i 420i.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 1f, 2a, 2g, 3d, 9c, 9i, 10f, 13b, 14c, 26d, 37h, 81b, 114c, 123b, 123f, 134Al, 134Am, 135h, 135m, 194j, 196d, 196o, 203a, 206b, 206y, 206z, 208g, 209c, 209f, 209g, 210b, 210h, 212d–212g, 227a, 248a, 253h, 254c, 254d, 268m, 274b–274c, 283w, 307b, 308o, 309b, 309n, 309o, 310h, 310m, 310p, 310t, 310y, 311t, 316t, 323r, 323z, 324a, 324i, 325b, 325d, 325g, 325j, 325m, 325o, 325t, 325z, 326a–326b, 326g, 327d, 327g, 328c, 328h, 333d, 334c, 335t, 344s, 348c, 360a, 362a–362c i 362h.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 1a–1b i 3d.</p> <p>5. Grunty niebędące w użytkowaniu wieczystym Parku – tereny wsi lub części wsi: Cybulice Małe („Grochalskie Piachy”), Aleksandrów, Brzozówka, Truskawka, Małocice, Augustówek i Łosia Wólka w gminie Czosnów, Julinek, Kępiaste, Łubiec i Zaborów w gminie Leszno, Lasocin, Famułki Brochowskie, Brochów Łąki i Bieliny w gminie Brochów oraz Koczargi Stare w gminie Stare Babice</p>

¹³⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 01.01.2022 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH, SPORTOWYCH, FILMOWANIA, FOTOGRAFOWANIA A
TAKŻE W CELACH ZAROBKOWYCH ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Laski:	
	a) 93d, 114b i 115a,	50
	b) 188i,	1000
	c) 194f	2000
	d) 209c i 209d,	2500
	e) 227b,	300
	f) 268z,	100
	g) 334c,	3500
	h) 360a i 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173h	2000
d) 253m,	100	
e) 366k;	1000	
3) Obręb Ochronny Kromnów:		
a) 67c,	150	
b) 266d i 266g	150	
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski (209g)	500
3	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobenzów w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos (172g,172Ab i 172Ac)	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
4	Zagroda pokazowa żubrów Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach (2z)	60
5	Biblioteka – siedziba Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem” w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski (209g)	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos (199a)	50
7	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski (208f)	50
8	Domek turystyczny Opaleń, Obręb Ochronny Laski (194i)	5
9	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos (165g)	50
10	Mogiła Powstańców 1863 r. Obręb Ochronny Laski (234c)	500
11	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos (172Aj i 173i)	200

12	Obiekty małej architektury, w tym: kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki – obszar Parku	50 przy każdym z obiektów
13	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów: 367, 388h i 391 oraz działka o numerze 54 obręb ewidencyjny Miszory i działka o numerze 31 obręb ewidencyjny Władysławów; 2) Obręb Ochronny Kampinos: 322 oraz działka o numerze 61 obręb ewidencyjny Karolinów	200 na każdym z obiektów
14	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski (123b)	10000
15	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski 314 oraz działka o numerze 118 obręb ewidencyjny Wiersze; 2) Laskach, Obręb Ochronny Laski 210b; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 173d; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski: 298g	1000 1000 3000 1000
16	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski (2g)	500
17	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos (354dx)	500
18	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	50 przy każdej z mogił
19	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos (172Ah)	200

II. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski: 3d, 9c, 10f, 123f, 135m, 188i, 206cx, 209f, 209g, 227a, 227b, 274a, 326a, 326g, 360a i 206cx oraz działka o numerze 1962 obręb ewidencyjny Laski; 2) Obręb Ochronny Kampinos: 152a i 172Ap; 3) Obręb Ochronny Kromnów: 67c, 84h, 180f i 229t	Uwarunkowana pojemnością parkingu
2	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski: a) 93d, 114b i 115a, b) 188i, c) 194f, d) 209c i 209d, e) 227b, f) 268z, g) 334c, h) 360a i 360b; 2) Obręb Ochronny Kampinos: a) 152a, b) 157h, c) 173h, d) 253m,	
		50
		1000
		2000
		2500
		300
		100
		3500
		100
		500
		100
2000		
100		

	e) 366k; 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67c, b) 266d i 266g	1000 150 150
3	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski (209g)	500
4	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: (172g, 172Ab i 172Ac)	1. Ośrodek – 1000. 2. Muzeum – 50.
5	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos (172Aj i 173i)	200
6	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos (172Ah)	200
7	Ścieżka rekreacyjna – siłownia plenerowa, Obręb Ochronny Kampinos (172A i 173)	100
8	Wieża widokowa z kładką 365a i 365c	50
9	Zagroda pokazowa żubrów w Ośrodku Hodowli Żubrów w Smardzewicach 2z	60
10	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew – Wilcze Tułowskie	300
11	Stacja Turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Ochronny Kromnów (134b i 134c)	500
12	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos (165g)	50
13	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski (208f)	50
14	Domek turystyczny Opaleń, Obręb Ochronny Laski (194i)	5
15	Mogiła Powstańców 1863 r. Obręb Ochronny Laski (234c)	500
16	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów (224)	20
17	Obiekty małej architektury, w tym: kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki – obszar Parku	50 przy każdym z obiektów
18	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów: 367, 388h i 391 oraz działka o numerze ewidencyjnym 54 obręb ewidencyjny Miszory i działka o numerze 31 obręb ewidencyjny Władysławów; 2) Obręb Ochronny Kampinos: 322 oraz działka o numerze 61 obręb ewidencyjny Karolinów	200 na każdym z obiektów
19	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski (123b)	10000
20	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski: 314 oraz działka o numerze 118 obręb ewidencyjny Wiersze; 2) Laskach, Obręb Ochronny Laski: 210b; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 173d; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski: 298g	1000 1000 3000 1000
21	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski 2g	500
22	Miejsca egzekucji z okresu II wojny światowej, Obręb Ochronny Laski: 86a, 104a, 122a, 123a, 136i, 340 i 342d	50/obiekt
23	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos (354dx)	500
24	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	50 przy każdej z mogił

III. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów 224	20
2	Zbiornik retencyjno-infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”, Obręb Ochronny Laski 222a	10
3	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski: a) 93d, 114b i 115a, b) 188i, c) 194f, d) 209c i 209d, e) 227b, f) 268z, g) 334c, h) 360a i 360b; 2) Obręb Ochronny Kampinos: a) 152a, b) 157h, c) 173h, d) 253m, e) 366k; 3) Obręb Ochronny Kromnów: a) 67b, b) 266d i 266g	 50 1000 2000 2500 300 100 3500 100 500 100 2000 100 1000 150 150
4	Ścieżka rekreacyjna – siłownia plenerowa, Obręb Ochronny Kampinos: 172A i 173	100
5	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów: 134b i 134c	500
6	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów: 216A, 216-220, 219A, 222	200

IV. Miejsca udostępniane w celach filmowania, fotografowania i w celach zarobkowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Obszar Parku	200

Objaśnienia:

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2022 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli po 1.01.2022 r., wymienione są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych

w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.